

Subūrė Tauras mus vieningai,
Šimtus ir tūkstančius vaikų,
Kad sužvangėtų kovai ginklai
Iš ošiančių šalies miškų.

Leidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdas

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

911 West 32 St.
CHICAGO 8, ILL.

Telef: FR 6-5416

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

EINA SEPTYNIOLIKTUS METUS

1963 LIEPOS - JULY 25

Nr. 15(908)

Jau trišdešimts metų praslinko nuo to laiko, kai du Lietuvos sūnūs DARIUS ir GIRĖNAS, aukodami savo žygį Lietuvos garbei, suglaudė sparnus Soldino miške...

Jų žygio reikšmės esmė glūdi ne Atlanto nugalėjime, bet jų idealizme, kada jie neieškodami sau nei mažiausios naudos, savąjį žygį skyrė Lietuvos garbei ir savo tautos išaukštinti-mui pasaulio akyse. Mylėti tautą - didelė dorybė. Dar didesnė dorybė ją dirbti ir aukotis ir, jei reikia, net atiduoti savo gyvybę Jos amžinam tęstinumui.

DARIUS IR GIRĖNAS

Šių dviejų Tautos Sūnų žygis tada sujaukino visą Lietuvą. Jis sujungė ją tikrai vieningon ir Lietuvą mylinčion šeimon ir tie įspūdziai pasiliko tautoje ir liks amžinai.

Ne mes vieni šiandien prisimename tuos mūsų diživyrius, prisime-na ir pavergtą tautą, kaip labai būdr-gai išsireškama vieno pavergtos lie-tuvio laiške... Mes prisimename

Darių ir Girėną ir ilgėsingai laukia-me, kad jūs greičiau pakartotumėte jų žygį, visi laimingai nusileisdami pas mus...

Ir šioje atsiminimų valandoje mes tikime, - kol tauta mylės savuosius didvyrius, ji mylės savo laisvę. O laisvės meilė atves tautą į neprikau-somą gyvenimą.

Šiandien tautai reikia naujų Darių

ir Girėnų, reikia tų, kurie eitų jų di-dingo idealizmo ir tautos meilės ke-

liu. Lietuvių tauta dar niekad savoje istorijoje nėra pergyvenusi tokių tragiškų dienų, kaip dabar ir mes ti-kime - lietuvių tauta davė, duoda ir duos Lietuvą mylinčius didvyrius, kurie kaip skaitūs saulės spinduliai amžiams švies Tautos Kelius!

Tautinių Šokių Šventė

II-oji JAV ir Kanados Lietuvių Tautinių Šokių Šventė jau praeityje.

Vertinant šventės reikšmę bei jos pravedimą, reikia pasidžiaugti, kad ji praėjo gražiai ir gerai organizuo-tam pasisekimo ženkle. Garbė šios šventės organizatoriams, padėjusie-ms nemažai vargo ir sumanumo, pr-vedant tikrai vertą pasididžiavimo šventę.

Sutraukti virš 1.000 šokėjų ir su-silaukti apie 8.000 žiūrovų, jau vien šis faktas yra neeilinis!

Pagalčiau, šventė turėjo savo reikš-mę ne vien savoje išorėje (skonin-ga režisūra, drausmingas ir tvarkin-gas išpildymas), ji turi kartu ir mil-žiniškos auklėjamos reikšmės, tiek mūsų senimui, o ką jau bekalbėti apie jaunimą.

Pasijusti tokioj didelėj lietuvių minioj, entuziastingai ir šiltai sutin-kančioj šokėjų-jaunimo gretas -gali justis garbė, kad esi lietuvis! Kad mokama suorganizuoti, kad mokama pravešti ir mokama džiaugtis savą-ja švente.

Puikus organizatorių parinkimas

pranešėjo, - filmų žvaigždės Rūtos Kilmonytės-Lee, šventės išpūdi, o ypač į jaunimą, kėlė trigubai. Rei-kia čia su malonumu pažymėti, kad ji yra gimusi čia -Amerikoje, bet kaip nuostabiai gražiai yra išlaikiu-si lietuvišką tarseną! Ir jos pasaky-ti žodžiai... "aš nemačiau Lietuvos, bet ją myliu ir mylėsiu visa savo širdimi"... mūsų jaunajai kartai bu-vo dvasinis šuolis aukštyn! Ir plojo jai visi, nes iš meilės Lietuvai gimė šioji šventė, kad neštų garbę Lietuvos vardui.

Prakalbų, ačiū Dievui, šį kartą ne-turėjome daug, o kurios buvo būti-nos, buvo išsamios, turiningos ir trumpos.

Simfoninis orkestras, pasirodo, bu-vo labai geras pakaitalas jungtiniam akordeonų sambūriui ir skambėjo mieliai.

Lietuviška visuomenė yra dėkinga rengėjams už šią gražią šventę ir ilgai ją minės su pasididžiavimu.

Šioje gražioje visumoje gal vienas mažiukas dalykėlis buvo keistokas: šventės programa parengta liūdnai

nereprezentacinė... tikras rašomojo bloknoto saviuvinėlis. Nei skonio, nei meno, tikras mėgėjiškas darbe-lis, kuris nesudarys garbės parodyti ir atsiminti... O gaila, graži šven-tė pilnai yra užsipelniusi gražesnės reprezentacijos programoje...

ŠVENTĖS RENGIMO VYK. KOMI-TETAS: Br. Nainys-pirmininkas, K. Drunga ir A. Verbickas.

Programos Komisija-L. Sagys, A. Martienė, J. Matulaitienė, G. Gobienė V. Torūta, R. Kilmonytė. Repert. K. Br. Shotas, L. Braždienė, B. Jameikiė-nė, I. Šilingienė, R. Zotovienė. Muzi-kos vadovas-J. Zdanius. Sekretoria-tas - A. Kareiva ir M. Kareivaitė. Kasininkas - Ig. Petrauskas. Ir kitų komisijų pirmininkai-Finansų-S. Vli-mantas, Bilietų-V. Grėbliūnas, Infor. J. Grabauskas, Techninės-G. Kazė-nas ir kitos.

PAGARBA ŽUVUSIEMS UŽ TĖVYNĘ... R. Baranauskaitė ir J. Vilkuty-tė uždega aukurą T. Š. Šventės išvakarėse. Nuotrauka-V. A. Račkausk

Atidarant II-ąją JAV ir Kanados Lietuvių Tautinių Šokių Šventę Čikagoje. Įnešamos vėliavos. Nuotrauka - A. Gulbinsko

LIETUVI, - TĖVYNĖ BUS LAISVA!
Tik mylėkime karščiau, -tik dirbkim kiečiau!

Pagarba Pedag. Lituanistikos Institutui

Vasara Amerikoje karšta, o vietomis ir ypatingai tvanki. Išdžiūsta dirvos, ežerai nusenka, o kai kam iš mūsų ir smegenys išsausta. Nors atostogų metu ir laisvo laiko valandėlė atsiranda, bet vistiek - nei ką daugiau paskaityti, nei rimčiau apie platesnius dalykus pagalvoti neprisiengiame. Vienas kaimynas išsitarė "Vidurvasaryje laikraščiai turėtų tik humorą, linksmus ir lengvus straipsnius spausdinti, o visas sunkias temas ir ilgus rašinius nukelti ligi rugsėjo." Aš neprieštarauju. Galime kalbėtis ir apie džiuginančius dalykus.

Tikras džiaugsmas apima, kai pasižiūri į Pedagoginio Lituanistikos Instituto leidinius: Mikolas Daukša ir Martynas Mažvydas.

Iš skoningo, tiesiog puikaus leidinių paviršiaus tuoj pas tebeime, kiek rūpesčio, meilės ir pagarbos teikiama mūsų kultūrinėms vertybėms. Mūsų raštijos istoriniai paminklai, po keleto šimtmečių iškelti viešumon, suvityti kaip tautos kūrybos kraštų brangiausi ženklai. Ir šventišku nusiteikimu imame vartyti didelius puslapius, ir skaitome žodį po žodžio, ir su nuostaba galvojame, kad prieš šimtus metų, kai dar nebūta nei lėktuvų, nei raketų ir mėnulio, nei nei elektros, garvežio nei kitų civilizacijos patogumų ir gyvenimą lengvinančių įrankių - mūsų tautoje gyveno toki protingi vyrai, tokiais savarankiais kultūros darbiais pasireiškė ir broliui lietuviui atvėrę duris į spausdinto žodžio epochą!

Kiek jiems kliūčių teko nugalėti, kiek pionieriškai pasidarbuoti, kol sumanytus užmojus įvykdė! Mums jau net sunku įsivaizduoti, kokios primityvios kultūrinės sąlygos buvo prieš tris ar keturis šimtus metų. Betgi tie ryžtingi vyrai nesuklupo dėl nesėkmių, nesustojo pusiaukelėje, kol pagaliau - apšvietė savo tautiečius pirmųjų spausdintųjų spinduliais. Tad šiandien pajuntame pagarbą ir visai savajai tautai, kai prisiminę didžiujamės tamsių mūsų spaudos kūrėjais: Martynas Mažvydas ir Mikalojus Daukša!

O Pedagoginis Lituanistikos Institutas - kas jis toks? Tai kuklių ir ryžtingų idealistų didžiai vertingas būrys. Nei jie daug spaudoj ginčijosi nei jie iš anksto skalbėsi skambiais pažadais, bet - tiesiog ėmėsi darbo! Ir tik darbais jie parodė savo besąlyginį kultūrinį grynumą, tautinių vertybių puoselėjimo intencijas ir, svarbiausia - išpareigojimą išsėsti pasirinktame darbo bare. Jie skiriasi nuo tų (o tokių mes irgi turime), kurie prisidirba daug planų, užsibrėžia ir pasiskelbia ateities darbų gaires, o paskui viską gražiai sudeda į stalčių. Taip mes daug kartų susitrinkimus e bei spaudoje išgirstame gražių žodžių apie lietuviybės ugdymą, apie būtiną reikalą domėtis savąja istorija, ir kultūra, apie tautinis pareigas, bet nedaug kas parodo

tokį ištvėrimą ir intensyvų pavyzdį: ne tiek žodžiais, kiek aktyviais džiū darbu pareiškime savo kultūrinę ir tautinę gyvybę.

Ligi šiol mums tasai Mažvydas buvo - tik plikas vardas vadovėlyje. Ir žinojome to istorinio katekizmo datą - 1547 m. Tiktai dabar, Ped. Ins

Nusiginklavimo ir atominių ginklų bandymų uždraudimo derybos su komunistine Sovietų Sąjunga, kaip ži nome, jau eina kelinti metai. Prie geriausių norų ir pastangų iš laisvojo pasaulio pusės, nepasiekta jokių rezultatų. Tuo tarpu visiems pakankamai aišku, kad šis klausimas yra nepaprastai svarbus tarptautinių santykių raidoje. Drąsiai galima tvirtinti, kad prie dabartinių atominių ginklų naikinamosios galios, jis yra gyvybinis ne tik pasaulio taikos išsaugojimui, bet ir visos žmonių rasės išsaugojimui.

Nėra abejonės, kad tiek laisvasis pasaulis, tiek komunistinis, gerai supranta nusiginklavimo svarbą, tačiau jau praėjo visa eilė metų, kai šiuo klausimu nepasiekta jokio susitarimo.

Dėja, atsakymas į tą painų klausimą yra labai paprastas. Nesutarima ma tik todėl, kad vienas derybų partneris - komunistai nusiginklavimo nenori. Jie tik propagandiniais sumetimais šaukia pasauliui apie taikos

Rašo: J. Pauzuolis

tituto pastangomis, mes supažindinami su taja spaudos žymenybe akis į akį - štai, kokio turinio, kokio stiliaus buvo toji nepamirštama knyga, išspausdinta Mažojoje Lietuvoje. Kai kas spėja, kad Kultūros premi

ja, kurią šioms metams paskelbė Bendruomenė, turėtų tekti Ped. Lit. Institutui už tikrai vertingus jo darbus. Ir ypač matant, kad ši įstai ga dirba rimtai, nuosekliai gilindamasi į mūsų tautinę kultūrą. Tad reikia ne tik įvertinimo, bet taip pat paskatinimo ateičiai. Mes turime neužmerkti akių ir nepraleisti negirdomis

šio lietuviybės darbais spindinčio vieneto. Turime ateiti pagalbon instituto vadovybei, kad ji dar intensyviau galėtų vartyti kultūrinę vagą. Taip pat turime džiaugtis jaunimu, instituto studentais, kurie, kaip retos žvaigždės, supranta idealisto kelią ir ryžtasi juo eiti.

Pavojingos derybos

Rašo: J. Kadagys

išlaikymą... Kaip pati Maskva, taip ir visas pasaulis gerai žino, kad komunistai savo vergų imperiją, kurion jau pateko net trečdalis pasaulio, yra sukūrę tik jėga. Jie tatau puikiai žino už tai ir nemano atsisakyti jėgos, nes toks atsisakymas jėgos galėtų reikšti jų imperijos subirėjimą.

Chruščiovas 1962m. komunistų partijos suvažiavime (ir nesenai dabar) aiškiai akcentavo, kad jie ir ateityje yra pasirengę vykdyti vietinio pobūdžio "išlaisvinimo karus". Jie to visai neslepia. Tiesa, Maskva visuotinė pasaulinio karo bijo ir jo vengia, nors ir stengiasi sava propaganda sudaryti tokį įspūdį, kad, jei reikės, ji jo... nebijanti. Išties gi, nežiūrint kiek Rusija sugebėtų padaryti nuostolių Vakarams tokio atominio karo atveju, faktas lieka faktu, - ji pati būtų sunaikinta. Štai, kaip tik

dėl šių minčių ir kyla pagrindinis nesutarimas tarp Peipingo ir Maskvos. Azijatiški komunistai raudonoje Kinijoje, išėdami iš azijatiško galvojimo psichologijos, yra pasiryžę rizikuoti ir atominiu karu, kad tik greičiau galėtų įgyvendinti komunizmo pasaulyje. Fanatiški komunistai savo kalboje viešai deklaravo, kad jam "užteks" 200 milijonų kinų valdyti sukomunistintą pasaulį. Vadinasi, jis yra pasiryžęs paaukoti savo tautos 400 milijonų žmonių šiam tikslui... Kinai galvoja, kad evoliucijos kelias, naudojant Chruščiovo peršamą koegzistenciją, kad ir priverstus prie laimėjimo, bet susidarytų per ilgą laiką...

Argi tai ne gyvenimo ironija ir pasaulio istorijoje negirdėto akplėšis-

kumo imperializmas, kai tamsus Rusijos muzikas ir per amžius savo valdovų užguitas kinas, užsimojo užvaldyti pasaulį ir jau vieną trečdalį jau valdo.

Laisvasis pasaulis, vietoje vienin- gai išvystę energingą pasipriešinimą visais frontais, lyg kad apsvaigę tas ir priblokštas tų komunistinių užsimojimų, savanoriškai kimba ant to apgaulingo koegzistencijos kabluko... Ypač Anglija ir dabartinė Amerikos vyriausybė susižavėjo ta tūkšaus sanūvijo ideja ir siekia praktiškai ją išbandyti. Ne vakarai, bet Chruščiovas diktuoja sąlygas, jis visada turėjo ir nepalėdo iš savo rankų politinės iniciatyvos, palikdamas vakarų politikus šokinėti apie jį ir spelioti kiek nuosirdus yra Nikita. Derybos prasidėjo dėl atominių ginklų bandymo uždraudimo, bet praėjus vos kelioms dienoms, Nikita pakia naują mintį... nepuolimo sutarties sudarymas tarp NATO ir tap vadinamo "Varšuvos pakto" valstybių. Iš paviršiaus atrodo, kas gi čia tokio... Betgi, vakarams priėmus šią sąlygą, Chruščiovas iš karto nušautų du zuikius: gautų Status Quo rytų Europoje pripažinimą ir, nėra jokios abejonės, galutinai suardytų gerus santykius tarp Amerikos ir Vokietijos. Jam to ir tereikia...

Amerikos prezidentas (labai išidėmėtina!) viena proga jau bandė aiškinti, kad tokį paktą sudarius, esą dar nereikėtų rytų Vokietijos pripažinimo... Įdomu, - ką gi reikėtų?.. Mums atrodo, kad jau vien šios sąlygos priėmimas būtų per aukštą kainą, perkant atominių ginklų tik dalinį bandymų uždraudimą... dargi, sudarant sutartį su partneriu, kuris niekad jokių sutarčių... nesilaikė!

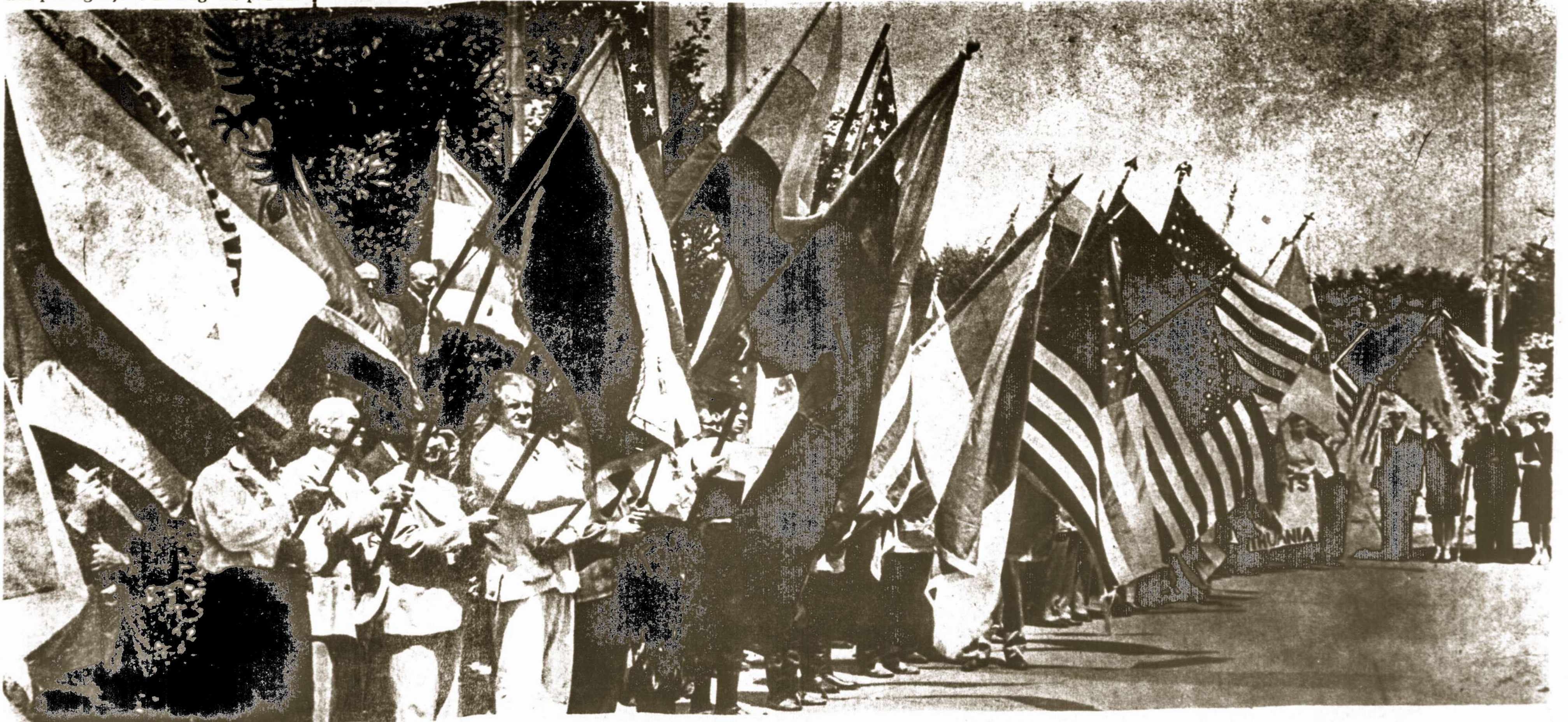
Amerikos delegacijai vadovauja A. Harrimanas, kuris, dėja, žinomas kaip koegzistencijos ir nuolaidų šalininkas. Vašingtonas dėl pačių derybų yra labai optimistiškas... ir, esą, šiose derybose bus pasiektas susitarimas. Mat prez. Kennedy ilgokai vestos slaptos derybos - susirašinėjimas su Nikita, duoda pamato tikėti, kad susitarimas... bus padarytas.

Labai reikšmingas yra ir A. Harrimano padarytas spaudos atstovams pareiškimas, kad jei šios derybos nepavyks... tai tuo bus kaltas tik... Kremlius! Va, išto pasakymo kaip tik ir trykšta patys didžiausi pavojai. Maskva esminių nuolaidų neda-

- nukelta į 6 puslapį -

(Viršuje) Tautinių Sokių Sventės Vadovas SAGYS ir pranešėja RŪTA KILMONYTĖ. Nuotrauka - V. Račkauskas. (Apačioje) Pavergtųjų Tautų Savaitės eisenoje Lietuvių Tautinės ir organizacijų vėliavos, Čikagoje. Nuotrauka - A. Gulbinsko.

LAISVOJI LIETUVA

FREE LITHUANIA

911 West 32 St. CHICAGO 8, Ill. Tel: FR 6-5416

Entered as Second-Class matter at the post office at Chicago, Ill.
Published bi-weekly on Thursdays
by LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION

Leidžia Lietuvos Atgimimo Sąjūdis
Igaliotas leidėjas - V. Kačinskas

Redaktorius - A. J. KAULENAS

Redakcinė Kolegija: V. Kačinskas, B. Navickienė
ir K. Radvila.

GARBES LEIDĖJAI: J. Bagdanavičius, St.
Jakubickas, dr. K. Liutkus, Br. Macianskis, dr. V. Misiulis,
L. Virbickas

Prenumerata metams \$ 5. Atskiras numeris 20 c.
Subscription per year \$ 5 20 c. per copy

Prieš 19 metų ir dabar

Br. Macianskis

Liepos mėnesį, prieš 19 metų, vokiečių ir raudonosios armijos frontui artėjant prie Lietuvos sienų, Lietuvos gyventojų dalis, palikdami savo sodybas, namus, traukėsi į vakarus, į nežinią. Vieni iš jų pasuko Žemaitijos link, kiti - Suvalkijos. Visi tikėjo, kad tai tik laikinas pasitraukimas, na, netoliau Nemuno... Tikrosios padėties tada beveik niekas nesuprato, o tikėjimas išlikti savo tėvynėje laisviems buvo toks didelis, kad temė visus kitus labai realius įtarimus... Visi gyveno gaudais, aiškindami, kad frontas bus sulaukymas, kad ateis mus gelbėti amerikoniai, kad vokiečiai rusų į savo žemes neįsileis...

Lietuvos pagrindžio spauda ir mūsų VLIKas ragino lietuvius nesitraukti, likti Lietuvoje, jungtis į organizuojamus Lietuvos gynybus ir priešintis naujai okupacijai. Žmonės nežinojo ką daryti...

Savoje apylinkėje nematydamas organizuojamų pasipriešinimui būrių, nutariau vis dėlto pasitraukti giliau į vakarus ir iš ten dairytis, kaip vystysis susidariusi padėtis.

Traukiuosi per Seredžių, Jurbarką, Šakius arčiau Vokietijos pasienio. Ir kiekvieną mano kelionės dieną vis daugiau įsitikinu, kad jei vokiečių armija (kurios skaitlingas dalis dabar su šitinku pakeliui) turi trauktis ir kartais net panikoję bėgti nuo slenkančio raudonojo maro, - ką gi mes vieni bepadarysime?

Netoli Slavikų apstojau. Padėtis (bent gandoose) kas dien blogėja, o tikrų žinių sunku gauti. Ūkininkas mus maloniai priima ir čia kelias dienas laukia, kas bus toliau. Per sieną į Vokietiją praleidžia tik su specialiais leidimais, o tokių aš neturiu.

Laimei, šis ūkininkas turi pakankamai gerą radio aparatą. Klausomės žinių iš Maskvos... Alytus, Šiauliai, Kėdainiai užimti... Sukame aparatą į vokišką bangas... visu frontu eina smarkūs mūšiai... Žinios mums nieko gero nežada...

Rugpjūčio 4 d. vokiečių žandarai praneša, kad siena po pietų bus atidaryta ir kas norės galės važiuoti į Vokietiją. Jokių specialių leidimų nereikės. Bematant iš visų kraštų pasipylė vežimų voros. Tie patys žandarai palaiko tvarką. Slavikuose ant Šešupės kranto visą vorą sustabdė ir paaiškino: po vieną leistas į Šešupės lanką ir per brastą važiuoti Vokietijon...

Prasidėjo pasitraukimas nuo raudonojo maro... Tas vaizdas man išliko visada... Moterys klaupėsi ir sėmė ir nosinaites Lietuvos žemės saujas, su ašaromis akyse bučiavo mūsų nelaimingojo krašto pievą, vaikai verkė... Senesnio amžiaus moterys klaupėsi ir dideliu kryžiaus ženklų ženklino Lietuvos laukus, vyrai su skaupe ir rūštis daro priesaiką: amžiams nedovanosime! Tik per tą pra keiktą komunizmą netenkame savų namų ir laisvės... Mes tada visi, oi visi karštai mylėjome savo Tėvynę...

Jau lygiai 19 metų nuo tos dienos. Vaikai jau užaugo, vos beprisimena tuos laikus ir paskutinę kelionę iš Lietuvos... Mes, kurie darėme tada taip šventas priesaikas Lietuvai, apsimomė, pamiršome tą šventą žemės saują, gal nevienam ji jau išsibarstė. Šiandien jau dalis mūsų vaikų nebesupranta savo tėvų kalbos... Tėvai paskendo rūpesčiuose, kaip gali ma greičiau didelį namą išsimokėti, kaip gražesnę automobilį įsigyti, mūro namus, minkštą lovą...

Taip... prieš 19 metų mes neteko me Tėvynės ir turto, bet buvom tur-

tingi sava lietuviška dvasia... Dabar jau ne vienas išdavė net savąjį vardą, pasivadindam as airiškai ar angliškai... Kas gi to Tėvynė?...

Kaip jūs bedangstysite tą gėdą, kokius "įrodymus" ar "pasiteisinimus" beturėsite... jūs esate jau mirę savai prabočių žemei, negarbingai išdavė jos visą praeitį ir pamynę tai, ką bočiai tiek amžių gynė! Ir visvien jūs liksite dar ilgas amžius tik... dipukai. Tos tautos, kurių vardus jūs pasisavinote, ne taip

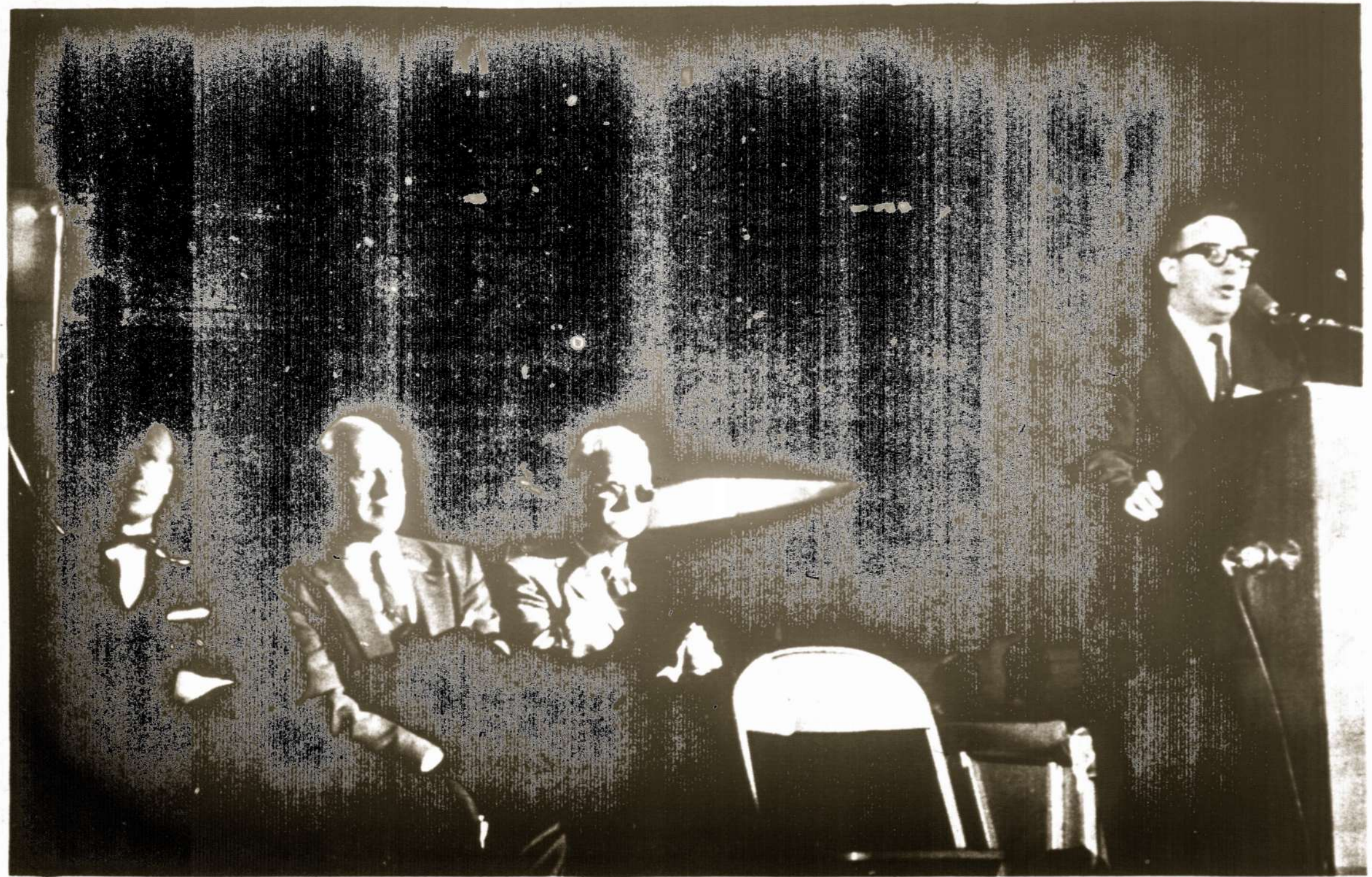
Nesu aš teisininkas ar koks prašmatnus rašeiva (žurnalistas), todėl ir mano dėstomųjų minčių pagrindu nebus paragrafai, straipsniai, tarptautinė teisė (pagaliau man atrodo, kad tokios iš viso nėra, o yra tik kardo arba stipriojo teisė) ir kiti mandrūs kankanai, aš dėstysiu savo mintis remdamasis tuo, kad aš esu lietuvis, kad mano tėvynė Lietuva yra paversta ir tuo pačiu man, kaip mylinčiam savo protėvių žemės sūniui, yra uždėtos tam tikros pareigos.

Skaičiau ilgus ir prašmatniai parašytus p. V. Rastenio straipsnius DIRVOJE apie VLIKą, kuriais autorius, panaudodamas visus gerai plunksnai privalomus "triukšus" (juridinių tonų ir gerą išmintį) bando sugriaut Lietuvos laisvinimui vadovavusių per virš 20 metų VLIKą.

Kadaise, kiek atsimenu, p. V. Rasteniui VLIKas buvo g e r a s, jis ar jo grupė steigė jį (demokratiškumas jo tada buvo lygiai toks pat, kaip ir dabar!), dėjo parašus po Wiurburgo garsiais protokolais, kartu se dėjo su dauguma tų pačių dar VLIKe tebesančių asmenų ir ramiai vadavo okupuotą Lietuvą.

Iškilo p. Šidiškio laiškų istorija... Seni ginčai ir seni laikai... Bet nuo to laiko VLIKas kas kart lieka blogesniu ir blogesniu... Prienama ir prie išstoijimo. Ir štai nuo tada gimsta tezė, kad... VLIKas nebedemokratiškas...

Pono V. Rastenio demokratiškumas yra dar labai jaunas ir šiuo re-

T. Š. Šventės vyr. organizatorius inž. Br. Nainys atidaro Taut. Šokių Šventę. Iš kairės: Dr. J. Songaila, PLB pirmininkas, J. Kajeckas, - Lietuvos Atstovas Vašingtone ir pulk. J. Reilly, - burmistro atstovas. Nuotrauka - V. Račkausko

lengvai priima į savo tarpą pūvesius ir jus visada minės, kaip atskalas... O ne vieno iš jūsų tėvai, gal broliai ir seserys kaulus palaidojo Sibiro taigose už Lietuvą... likusieji gyvi,

manydami kad mes esame dar gyvi ir neišdavikai, šaukiasi pagalbos... Palyginus aną prieš 19 metų buvusį vaizdą, jis kaip pasaka skaisčius prieš šių dienų realybę... Nedi-

delė iš mūsų dalis dar tebestovi kovotojų eilėse, bet tikėjime, kai ateis laisvės diena, mes grįždami galėsime ramiai bučiuoti savosios tautos žemę ir tarti: aš savo priesaiką garbingai išlaikiau!

Iš didelio rašto, išeiname iš krašto

Ig. Sereika

kalu aš jam dar nepriduočiau per didelio autoriteto. Kalbėti apie demokratiją, atrodo, žymiai geriau tikty kitos lūpos ir kita išmintis, bet ne p. V. Rastenio. Kiek atsimename, palyginus dar nepersenai, iki paskutiniųjų mūsų laisvojo gyvenimo dienų jis yra buvęs nedemokratinio režimo-partijos gen. sekretoriumi ir tada jam nei sapnuote nesisapnavo kokie nors rinkimai, mandatai, tarptautinė teisė, tautos valia, laisvė ir tt.

Aš, atrodo, būsiu praėjęs žymiai geresnę demokratinio gyvenimo mokyklą, nes gyvenant toje laisvėje, kurią atstovavo p. V. Rastenis Lietuvoje, man kaž kaip nepavykdavo išėiti iš kalėjimų ir ištėrimimų, nes... kitaip galvojau, nei p. V. R. ar kiti tada lietuvišką demokratiją atstovaujantieji. Išmokau solidarumo, pasiaukojimo, demokratinės drausmės, susiklausymo ir, svarbiausia, tolerantiškumo!

Pagaliau, palikime tuos demokratinius įsitikinimus nuošaliau. Jie dabar jau ne tiek svarbūs. Kitas reikalas yra žymiai svarbesnis ir reikšmingesnis: ardymas lietuviškos politinės vienybės.

Argumentacija, kurią naudoja p. V. Rastenis yra nelogiška ta prasme, kad Lietuvos vadavimas šiandien (lygiai taip kaip VLIKO steigimo metu) gyvena tas pačias sąlygas, kada tiesioginis tautos atsiklausymas yra ne-

įmanomas. VLIKas gimė kaip revoliucinis organas, tauta jam negalėjo laisvais rinkimais suteikti mandatų, bet jis buvo sudarytas iš v i s ū (!) tautoje veikiančių politinių ir kovinių grupių (taigi apėmė visą tautą) ir svarbiausia, - tauta jam pakluso ir gyveno jo direktyvomis (neginčijamas faktas!).

Tos revoliucinės sąlygos t e b e r a. VLIKas negali šiandien patikrinti savojo mandato balsavimu visos tautos (p. V. R. siūlo surogatą balsavimą mažos grupelės išėivių!), bet tradicija ir gyvas Lietuvos vadavimo reikalas VLIKą ipareigoja ikti to rinkimų momento neapleisti savo darbų ir liktis tuo, kuo jis buvo - centrinu organu, derinančiu politinę Lietuvos laisvinimo akciją.

Galvojant be didelių paragrafų ir teisių, atrodo, kad jei VLIKas buvo geras (su visais mandatais) tada, kaip ponas V. Rastenis jame buvo, vadina si, jis turi būti geras dar keliolikai metų, iki to laiko, kai Lietuva atgaus sau laisvę. Tada tauta galės arba pagirti VLIKą, arba jį supeikti, bet šiandien zuikiškas VLIKO pabėgimas iš kovos fronto, būtų lygu jo dezertavimui iš mūsų lauko.

Rekomenduojama VLIKą pakeisti Liet. Bendruomenė... Atsakykite į klausimą, - o kas gi yra toji Lietuvių Bendruomenė? Aš tiek žinau, kad ją sudaro p. V. Rastenis, aš ir

dar maždaug apie 8.000 kitų lietuvių. Mes abu, kaip ir daugelis kitų, esame deklaravę savo politinius įsitikinimus, vadinasi, mes esame ideologiškai tam tikroji srovė. Į Bendruomenę iki šiol mes žiūrėjome daugiau kaip į kultūriniais ir lietuviškos išlaikymo reikalais besirūpinančią išėivijos dalį ir laiminome jos pastangas, dalyvaudami joje savo veikla ir savo pinigais. Ką mes pasiekume, jei politinių mūsų įtakų ir svorio kovos centrą perkeltume į dabar palyginti ramiai veikiančią LB?.. Atsi-rastų visai bereikalinga tarpusavio kova dėl visų Bendruomenės organų bereikalingos rietenos, dažniausiai dengiamos kilniais sūkais, ir mes Bendruomenę paverstume vidaus kovų arena. Rezultatas? Nemanau, kad rezultatai galėtų džiuginti p. V. Rastenis, jei jis myli Lietuvą ir nuoširdžiai rūpinasi jos laisvinimo sekmir gumu. Tas kelias yra negeras ir p a v o j i n g a s, nes gali sugriauti mūsų sekmingas pastangas kultūrinėje plotmėje.

Iš kitos pusės, pripažinkime, kad VLIKas yra gerokai šiandien pasikeitęs savu sąstatu. Jame jau mažai beliko tų grupių, kurios jį anomis dienomis steigė. Vienos buvo išmėtytos siekiant "politinės aritmetikos", kitos pačios pasitraukė. Toji aplinkybė yra negera ir VLIKui garbės nedaro. Bet nejaugi mes, Lietuvos patriotai ir jos mylėtojai, šiomis tragiškais valandomis negalime pamiršti viso to, kas buvo praeityje ir vardan tos Lietuvos paduoti viens kitam rankas, kad Lietuvos laisvinimas eitų sklandžiau?

Jei galime, jei mūsų tautinis ir pilietinis susipratimas viršija mūsų mažukes ambicijas, ištiesime ranką ir sujunkime jėgas vieningam darbui! Juk visi esame tos pačios tautos vaikai. Ir nacionalistas, ir tautininkas ir frontininkas ir krikdemas ir socialistas bei liaudininkas visi mylime savo Tėvynę. Jei atmesime šiandien nieko nesakančius "paragrafus", jei gyvensime tik kovos už Lietuvą mintimi, - susijungimas yra taip logiškas ir taip reikalingas!

Bet jei mes savas ambicijas starysime aukščiau, jei joms pridengti naudosisme įvairiausius juridinius terminus ir suktus paragrafus, tada, aišku, mes būsime jau tiek nusigyvenę, kad jus gėda paversta tauta, jog jos šaukliai atsidūrę laisvajame pasaulyje tiek nususo. Mes tada būsime sulošę dvasinį bankrotą ir turėsi me suglausti savuosius laisvės kovų ginklus, pasinerdami į rietenas ir paragrafus, kurie nelaimingai Lietuvai naudos tikrai neatėš.

Kremliaus Šetonas juokiasi dėl kiekvienos mūsų nuodėmės laisvinimo darbe, dėl kiekvieno nesuipratimo ir nesutarimo. Tie, kurie šian - nukelta į 8 puslapį -

PLB Seimo ruošėjai - PLB Valdyba su Komisijomis. Iš kairės sėdi: Kun. P. Ažubalis, J. Matulionis, dail. Do ctenė, dr. Songaila, Meikeljohn-Sernaitė, dr. Matulionytė. Stovi: dail. Bričkus, J. Strazdas, Čiupinskas, A. Rinkū nas, K. Grigaitis, J. Dvilaitis, Al. Kuolas, Bačėnas, muz. S. Gailevičius, F. Senkus, Manglicias ir Cicėnas. Nuotraukoje trūksta V. Meilaus, prof. Puzino, J. Kralikausko ir B. Vaškėlio. Nuotrauka - S. Dabkaus

Mes dažnai dejuojame, kad laisvame pasaulyje nėra pakankamai žmonių, kurie rūpinęsi ne vien savo, bet ir artimojo, plačiaja prasme, likimu, kurie stengęsi padėti pakalti laisvą pavergtoms tautoms. Dažnas iš jų, tų atsakingų laisvų kraštų asmenų, net nusikalsta pavergtoms tautoms savuoju tylyjimu prieš šiuo dienų vienos žmonijos priešą-komunizmą. Tylyjimu ir pataikavimu jam, jė nejučiomis net patys prisideda prie jo plėtimosi.

Mes pergyvenam ir stebimės, kad šitaip elgiais laisvų kraštų svetimieji, nepažindami tikrojo mūsų, o šiandien jau ir jų pačių, priešų veido, bet kartais nebežinome ir nebematome, o gal nenorime matyti, kad nūdien lygiai tas pat jau vyksta ir mūsų pačių eilėse.

Mūsų lietuvių, apie kurių nepalaužiamą tvirtą tautinį charakterį dar ir dabar mūsų rudieji ir raudonieji priešai tebeprisimena ir skelbia pasauliui. Štai vokiečių leidžiamas Munchene žurnalas Quick Nr. 18 gegužės 5d. paskelbė eilę buvusio jų vado Himmlerio asmeniškų laišku, rašytų iš fronto, žygiuojant į rytus. Vienas iš jų, rašytas 1941m. rugpjūčio 3d. taip skamba:

"Ich verbrauchte interessante Tage in Kowno und Riga. Was für Probleme mit diesen Litauer, Letten und Esten! Besonders letztere bereiten mir Sogen, da ein Teil von ihnen germanisiert werden muss."

Tą mūsų tautinį atsparumą pabrėžia ir dabartinis okupantas Vilniuje leidžiamame žurnale "Švyturys" nr. 21. pereitų metų, kur įsakmiai pabrėžia, jog "Šiandien Lietuva eina komunizmo nurodytu keliu... čia viešpa-

Mūsų propaganda nepakankama

E. Čekienė

tauja komunizmo idejos, bet mes niekad negalime užmiršti, kad buržuaziniai nacionalistai, tie nepriklausomybės apaštalai, voldemarininkai ir krikščionys demokratai, tautininkai ir liaudininkai žudė komunistus ir karo belaisvius... Vieni jų pasislėpė JAV imperialistų globoje, kiti vaikšto mūsų žeme, kvėpuoja mūsų oru.

O mūsų pačių tarpe jau randasi lygiai, kaip ir Amerikoje, anot JAV teisininkų S-gos komunistų veiklai tirti komiteto pareiškimo, kad "tikroji jų jėga JAV-se yra ne patys komunistai, bet visi tie, kurie organizuoti ar privačiai su jais bendradarbiauja" ir taip nejausdami jie dirba anų darba.

Mūsų pačių eilėse, kurie palikome Tėvynę tam, kad svetur išlaikytume gyvą tautos laisvės troškimą ideją ir ją, tartum degančiu laisvės žibintu nušviestume kelią atgal į Tėvynę.

Tam tikslui siekti turime nemažą lietuvių organizacijų bei institucijų, kurių veikimo pagrindu yra ne vien kultūriniai darbai, bet ir visomis galimomis priemonėmis kovoti už Lietuvos laisvę.

Viena iš tokių institucijų yra ir LNF, pradėjęs jau devintuosius savo veiklos metus.

Aš nekartosiu daug kartų minėtų įvairių Lietuvos laisvinimui atliktų darbų, kuriuos LNF yra lėšomis parėmęs per tuos aštuonis metus, 8-ni metai organizaciniame gyvenime yra ilgas laikas ir jame atlikta daug ir didelių darbų.

Tačiau, gyvenimas reikalauja ieš-

koti vis naujų kelių, būdų, naujų veiklos metodų, kad mūsų siekimai, priklausančią ne vien nuo veiksmų pastangų, bet ir nuo tarptautinių įvykių, likę neįgyvendinti dar šioje kartoje, tikslą pasiektų ateinančių kartų laikotaryje.

Ne ginklo, o idejiniai ir ilgai kovai kuri dabar vyksta visais frontais tarp Rytų ir Vakarų, didžiausios reikšmės turi propaganda, kurios dėka tas viso laisvojo pasaulio priešas - komunizmas vis plečiasi.

Maskvos politbiuras dar 1939 m. buvo pareiškęs, kad "spauda turi galimybę tą ar kitą tiesą tuojau padaryti daugumos nuosavybe, užtat ji yra stipresnė net už propagandą žodžiu." O jau 1947 m. jų išleistoje enciklopedijoje pabrėžiama, kad sovietų spauda nėra aprašomoji, informuojamoji, bet organizuojamoji ir agitujamoji. "Tą patį kartoja ir dabar, kaip tyčia, mūsų tautai garbingos dienos Vasario 16-tos numerio "Vilniaus Tiesa", kur tarp kitko pabrėžiama, kad "svarbiausias spaudos ir radijo uždavinys padėti giliau analizuoti procesus, vykstančius idejiniame-politiniame gyvenime, kartu su partinėmis organizacijomis daugiau padėti propagandistams, paskatinti kams, agitatoriams, kurie neša aukštai išskėlę bolševikinio idejiškumo ir principumo vėliavą."

Šios idejinės kovos akivaizdoje mūsų didžiausias ginklas tegali būti taip pat propaganda spaudoje. Ne melą skleidžianti, ne agitujanti, bet laisvam pasauliui tiesą atverianti. Propaganda atremianti jų melą apie mūsų pavergtą tautą, atkreipianti svetimųjų dėmesį į mus, į tautos praieitį, mūsų dabartinės kovos bei siekimų prasmę ir svarbą.

Tam itin lemiančios reikšmės turi straipsniai svetimoje spaudoje, išskelbę mūsų kovos tikslus ir tautinius siekimus ne tik politikos žmonėms, bet ir tų tautų eiliniams nariams, ką LNF yra daug kartų parėmęs apmokant tų straipsnių autoriams. Labai vertingą darbą šioje srityje atlieka lietuvių studentija leisdama LITUANUS žurnalą, kurį LNF taip pat ne kartą parėmė.

Kalbant apie leidinius, tenka priminti neseniai LNF išleistą knygą LAISVĖS KOVŲ DAINOS, kuriuo L. N. F. darbais atžymėjo mūsų tautos sūnų heroines kovas, įamžino drąsiai lietuvių rezistenciją sovietiniam

pavergėjui. Tai didelis įnašas žuvusiųjų atžymėjimui, o likusiems gyvas paminklas visuose pasaulio užkampiuose.

Tęsiant darbus, LNF pirmoje vietoje numato išleisti anglų kalba išsamią informacinę mokslinį veikalą apie Lietuvą, kuris dokumentuotai atremtų visą nepagrįstą mūsų tautos priešų propagandą apie Tėvynę, kuri bus naudingas ir reikalingas ne tik svetimųjų valstybių politikams bei mokslininkams, bet ir mūsų jaunajai kartai.

Tai pareikalaus ne mažai lėšų, tačiau mums nuolatos pasiekti visą svetimųjų tautų visuomenę reikėtų dar daugiau pinigų, pastangų ir abejotina, ar nepritrūksime ir savo jėgų. O tuo tarpu mokslinė informacija pasiekis ir paveiks laisvų tautų intelektualus, politikus, rašytojus, žurnalistus, studentus ir kitus, kurie jau patys, be mūsų pastangų, pagal savo įsitikinimus formuoja ir savo tautos viešąją nuomonę be mūsų prašymų. Nepritarti šiam didžiam užsimojimui, neparemti jo materialiai, neatlikti tos kuklios tautinės pareigos, tylėti, šiandien reikėtų tą patį, ką ir prisidėti prie naujų komunizmo lai-

- nukelta į 6 paulpį -

Iš išpūdingojo Išvežtųjų Minėjimo Australijoje - Adelaidėje, kuris lietuvių iniciatyvos dėka, šiais metais buvo prarastas žymiai plačiau ir išpūdingiau, minėjime dalyvaujant Australijos valdžios atstovams ir priimančiam atitinkamas laisvinimo reikalais rezoliucijas. (Viršuje) Vainiko padėjimas, neša lietuvaits D. MAŽELYTĖ ir D. URNEVIČIENĖ, palydi A. ŠERELIS ir latvių atstovas BURTMANAS. (Apačioje) Tylos minute pagerbiami žuvusieji. Fone - lietuvių visuomenės atstovai.

Nuotrauka - A. Budrio

Visų rūšių draudimas

AUTOMOBILIŲ, GYVYBĖS, NELAIMINGŲ ATSIKIMŲ, GAISRO,

LIGONINĖS IR VISOS KITOS APDRAUDOS

TAIP PAT LEISKITE MUMS ĮRODYTI MŪSŲ PLAČIAI ŽINOMĄ SAŽININGĄ, PATYRUSĮ IR STROPŲ PATARNAVIMĄ NAMŲ PIRKIMUI IR PARDAVIMUI

JUOZAS BACEVIČIUS

THE TRAVELERS AGENCY & OTHERS

Bonded member by the National and Chicago Board of Insurance Underwriters.

BELL REALTY & BACE INS. AGENCY

6455 So. Kedzie Ave.

Chicago 29, Ill.

Val. kasdien 9-9

PRospect 8-2233

Šešt. ir sekm. 9-5

36-oji tąsa

Pasirodo, ir laisvą pasaulį uždarninti. Nieko n epačarysi, teks išlaužti iš vidų jėga. Man šioji mokykla žinoma, kaip savas delnas, nes čia (mano motinai būnant sargiene) teko pra gyventi ilgokas laikas.

Žinau, kad durys vedančios į kiamą iš mokyklos koridoriaus turėjo blogus kablius, kurie kiek aštriau su davus, patys atsokdavo. Nemanau, kad kabliai būtų dabar sutaisyti, nes bolševikai dar niekur nieko netaisė, o tik griovė ir alino, tat pečiais kelis kartus bandau aštriau stuktelėti ir, kaip buvau spėjęs, durys atsidarė. Mes įėjome į vidų.

Kablius vėl užkabinau, kad atvažiuosiu nebūtų jokio įtarimo ir pamazū žingsniavome aidinčiu nuo mūsų sunkių batų koridoriūmi.

Mokytojo kambarys, aišku, turi būti antrame aukšte, nes tik sargui patalpos ir klasės tebuvo apačioje.

Didysis koridorius dar tebeturi visas čia vykiosios kovos žymes: tinka sienose išraižytas kulky, durys vedančios į sargo kambarį nesutaisytos, tik langams stiklai sudėti...

Mes neskubame. Už tai turio laiko mintimis perbėgti anuos man baisius įvykius, stebint tą aplinką, kurioje tokiam "žaliam" naujokui, koks tada buvau, teko kovoti dėl savo gyvybės prieš daug gausesnį priešą...

Koridoriuje tebestovi ta pati šiukšlų dėžė. Man atrodo, kad jos ir kva pas dar yra išsilikęs tas pats...

Į sargo butą nenoriu eiti. Jis man šturpus ir jame nieko neturiu ko leš koti. Pasuku į laiptus, vedančius į antrą aukštą (palėpę), kuriais tada kaip voverė dvim šuoliais neriau į išsigelbėjimą...

Durų spyna palėpėje, kaip tada buvo išlaužta mano automato vamzdžiu taip ir tebestovi... Paspiriu koja duris. Atsidaro. Palėpė tuščia, bet aš

smalsumo vedinas einu iki to mažo nos. Kambaryje baldai labai kuklūs: nedidelis stalukas, lova, trys kėdės ir didelė žibalinė lempa. Sandeliuke mediniai lagaminai ir rūbai sienose sukabinti.

Mes vykdome kratą. Randame nemažą pluoštą popierių, oficialių raštų, bet jie parašyti rusų kalba, kurios mes nei vienas nemokame. Bet viską dedame į vieną pluoštą. Ateina eilė albumui, jis mane su domina. Jokios nuotraukos iš praeities! Tartum šis žmogus nebūtų visai gyvenęs dar nepriklausomoj Lietuvoj, nors jis jau yra apie 40 metų amžiaus... Čia randame keliolika grupinių nuotraukų (salėse), kuriose sėdi uniformuoti rusai ir išgama Palectis. Kitų nepažįstu.

Mūsų krata buvo beveik baigta, kai visai netikėtai stalo stalčiaus pačiame gale užtinkame pluoštą prirašytų popierių. Ten yra ir rusišku-valdiškų raštų su dideliais štempeliais ir jo paties ranka rašytų.

Vienas iš jų... raportas apie banditų veiklą šioje apylinkėje...

Toks raštas, aišku, nebūtų mus nustebinęs, nes mes žinojome, jog rusai vertė visus: mokytojus, pienininkus, agronomus, seninius ir visus kitus, kurie gyveno kaime ar miesteliuose (pav. kooperatyvų vedėjai ir tarnautojai) rašyti laikas nuo laiko

Lietuvos Milžinai

Kovojančios Lietuvos Partizano atsiminimai

IŠ NETOLIMOS PRAEITIES
Tikrų įvykių apžvalga

Mes vykdome kratą. Randame nemažą pluoštą popierių, oficialių raštų, bet jie parašyti rusų kalba, kurios mes nei vienas nemokame. Bet viską dedame į vieną pluoštą. Ateina eilė albumui, jis mane su domina. Jokios nuotraukos iš praeities! Tartum šis žmogus nebūtų visai gyvenęs dar nepriklausomoj Lietuvoj, nors jis jau yra apie 40 metų amžiaus... Čia randame keliolika grupinių nuotraukų (salėse), kuriose sėdi uniformuoti rusai ir išgama Palectis. Kitų nepažįstu.

Mūsų krata buvo beveik baigta, kai visai netikėtai stalo stalčiaus pačiame gale užtinkame pluoštą prirašytų popierių. Ten yra ir rusišku-valdiškų raštų su dideliais štempeliais ir jo paties ranka rašytų.

Vienas iš jų... raportas apie banditų veiklą šioje apylinkėje...

Toks raštas, aišku, nebūtų mus nustebinęs, nes mes žinojome, jog rusai vertė visus: mokytojus, pienininkus, agronomus, seninius ir visus kitus, kurie gyveno kaime ar miesteliuose (pav. kooperatyvų vedėjai ir tarnautojai) rašyti laikas nuo laiko

"apžvalgas" apie "banditus" ir kitus įtartinus žmones, paliečiant jų darbus, kalbas ir tt. Kiek mes žinojom, dauguma rašė banalus, kad nieko aiškesnio ar smulkesnio nežino ir tik girdėjo... kad ten ar ten kažkas vyksta. Bet šis mokytojas buvo užsimojęs labai plačiai ir išsamiai! (Šis jo raštas - raportas dar nebuvo baigtas) Pilni šeši puslapiai prašyminio popieriaus jau buvo prirašyti ir, kaip atrodė, dar galas šiam pranešimui buvo toli... Įdomiausia, - rašyta apie mūsų apylinkę! Smalsumas net širdį varo šuoliais...

Perskaitau viską. Tarp kitų reikia, kaip tai ūkininkų pasyvaus pasipriešinimo pereitų metų bandymam suvaryti juos į kolchozus, kai kuriose iš jų aiškiai metant inkriminuojantį šešėlį, sekė trys puslapiai ir apie mūsų - "banditų" veiklą... Pasirodo, jis gan tiksliai yra suregistravęs mūsų visus žygius (apie juos jau esu rašęs), bando net spėti mūsų pagrindinę buveinę!

Iš kur pas jį tos žinios?! Tiesa, mes palaikėm ryšius beveik su visais kaimais ir miesteliais bet mūsų ryšinininkų dauguma niekad nėra buvusi mūsų stovykloje, mes juos aplankydavome ir surinkdavom žinias ir buvo tik keturi patikėtini

vyrai, kurie yra buvę pas mus.

Prisiminus tai, čia reikia pažymėti, kad tais metais miškai buvo saugūs ne tik nuo raudonųjų ir paraudusių pakalikų, bet ir juos bijojo eiti ir Lietuvos ūkininkai. Mat lankymasis miške, jei toks buvo pastebėtas iš vietinių strībų ar kitų naujos tvarkos pareigūnų, buvo jau dideliu nusikaltimu, vertu ištrėnimo į Sibirą... nes, - jei lankais ir turi reikalų miške - esi "banditų" remėjas! Toji aplinkybė buvo mums paranki, - miškai buvo švarūs nuo pašalinių, gerų ar blogų žmonių.

Tiesa, šis mokytojas nenurodo tiksliai mūsų stovyklavietės, bet jo spe liuojimas yra labai arti tiesos! Iš kur pas jį tos žinios? Nemalonu įtarimo mintis savaime lindo galvon - jis turi koki nors šaltinį... Nejaugi nežinant būtų galima taip pakankamai tiksliai spėti?

Reikia atsiminti, kad savo stovyklą, jos vietą, išdėstymą ir jos gynyką (užminavimus) mes laikėme didžiausia paslaptimi, už tai mane ir stebino jo "orientavimasis"... Bet, apart šios žinios, jo "raportas" daugiau jokios šviesos nešė, nebent tik stebino tuo, kad jis buvo per... išsamus... Pilnas splošiojimų ir patarimų okupanto tarnams...

Mūsų darbo pirmoji dalis buvo baigta. Dabar liko tik sulaukti jo sugrįžimo. Prasadėjo gan nuobodus laukimas. Mes ir vienaip ir kitaip aptariame jo raporte minimą mūsų stovyklavietės vietą, speliodami įvairiai. Mums viena išvada aiški: mūsų stovykla maž daug žinoma šiam berniui, reikia dabar tik iškvosti iš jo - kur jis gavo šias žinias! Nejaugi mes susiduriame su išdavimu?.. Jau temo.

Pavasario saulutė dar nenorėjo ilgai svečiuotis šioje ašarų pakalnėje, ramiai leidosi už šilo, savo raudonais spinduliais nudažydama laukus, bažnytėlės bokštą ir mokyklos

Spaudos ir gyvenimo verpetuose ...

PEREITĄ SAVAITĘ laisvojo pasaulio spaudoje pasklido žinia, paimta iš Maskvos radio pranešimo, kad Sovietų vyriausybė paskelbė planus ir įsteigė komitetą kultūriniais ryšiams palaikyti su užsienyje gyvenančiais tautiečiais. Ypatingas dėmesys bus kreipiamas į palaikymą artimesnių ryšių su ukrainiečiais, gudais, latviais, estais, lietuviais ir armėnais. To komiteto uždutis: "Su pažindinti išeiviją visais galimais ir negalimais būdais su sovietų gyvenimu. Vadinas, bolševikų valdžios įstaigai nerūpės nei kultūrinių ryšių, nei išeivijos ištautėjimo klausimais. Viena ir vienintelė jos paskirtis - iš "pirmųjų šaltinių (kuriuos taip atkakliai perša ir komunistinė "Laisvė" bei "Vienybė") bus galima semtis žinių ir pilti nuodus bei apgaudinėti nesuipratusius, politiniai nesubrendusius visuomenės narius.

DAR KARTĄ TA TEMA... Ponas J. Kardelis "Nepriklausomoje Lietuvoje" bando ginti p. B. Novickienę, aiškindamas, kad, girdi, "Birutė Novickienė tiek žinoma asmenybė, kad jai nereikia jokių atestacijų ir jokių įrodymų. Štai kodėl galima apie ją neklystant rašyti tvirtu žodžiu."

Dėja... jis operuoja ne faktais, bet asmenybės kultu. O mes vis-tik turime neginčijamus faktus, kad toji "žinoma asmenybė" palaiko labai artimus ryšius su "Vienybės" redaktorėmis. Ir mes užtikriname p. Kardelį, kad ir kaip jis prašytų savo kolegės viešai pasmerkti "Vienybę", jis neišgaus iš jos p. Lozoraitienės dvasi oje pareiškimo.

Apie žmogų šiandien tenka spręsti ne iš to, kas jis buvo, bet koks jis šiandien yra ir kiek jis yra naudingas kovoje su lietuvių tautos pavergėju.

KEISTA DRAUGYSTĖ... Mus pasiekė žinia, kad visai neseniai ištikimos katalikės Dr. ONOS LABANUSKAITĖS patalpose buvo priėmimas, kuriame dalyvavo komunistinės - rusas A. L. Laurinčiukas su žmona Izolda ir dukterimi po paties vardo. Priėmimo dalyvavo apie 20 asmenų, kurių tarpe buvo taip pat visuomenės žinomi asmenys. Tenka giliai nusi-stebėti, kad DRAUGO korespondentė pradeda sekti savo pirmtakūnės pėdomis. Nekantriai laukiame apie šį subuvimą platesnio reportažo.

IDOMU... kad vienas iš neeilinių "Vienybės" ramsčių yra jos bendra-

keleivis J. KIZNIS, kuris buvo išguitas iš "DARBO" redaktoriaus vietos už atspausdinimą Šalčiaus prokomunistinio straipsnio. Dabar jis prist-dengęs slapyvardė rašinėja pagal "liniją" ir "Vienybę"... Mūsų patar-lė sako, - "Jurgis Jurgis pažino ir i puotą pavadinu..."

MUS TEBINA, kad BALFO vadovy-bė vis dar toleruoja kun. L. Jankaus "bendradarbiavimą" su "Vienybė"... Nejaugi Chruščiovui palankias idė-jas skleidžiančio laikraščio rėmi-mas komunikatais įeina į šios gar-bingos organizacijos tikslą? Nejaugi dvasiškija nepajėgia ji sudrausti ir išjungti iš "Vienybės" rėmėjų tar-po? Ar nepakankamai dar šis laik-raštis išliejo pamazgų ant vyskupo Brizgio?

KEISTA... KEISTA... ir nesupran-tama, kokių būdu p. V. Sidzikausko, grįžusio iš Europos, išpūdziai buvo atspausdinti "Vienybėje" bemaž mė-nesiu anksčiau, nei pasirodė patrio-tinėje ir antikomunistinėje spaudoje?

Idomu, ar nesitektų ponas Pirmi-ninkas vieną kartą paaiškinti (jis juk stovi Lietuvos vadavimo akcijos priešakyje ir mes turėtume turėti teisę plačiau apie tai žinoti), kokios s i m p a t i j o s ji saisto su "Vie-nybė" ir kaip tampriai jis yra susi-rišęs su tuo laikraščiu?

"VIENYBĖS" redaktorės tiek nu-sikalbėjo, kad net jos vyresnioji se-suo - "laisvė" nebeatikėjo sufabri-kuotoms žinioms, kad p. B. Paproc-kienė žiūrėjo tribūnoje kartu su Pa-leckiu ir Sniečkum parado... "Lais-vei", geriau pažįstančiai komunistų tvarką, buvo aišku, kad to negalėjo būti ir jina! perspausdindama gerą dalį savo jaunesniosios sesutės "Ži-nių", tribūnos versiją ne tik nepami-nėjo, bet... išsisiai išbraukė.

Po to, sekančiame numeryje, "Vie-nybė", pristigusi argumentų, idėjo nuotrauką (nieko bendro neturinčią su jos dėstomais faktais!) dideliu formate...

Ką gi, - laikas netolimas, "pirmie-ji šaltiniai" "Vienybės" redaktorėms prieinami, tad ar nebūtų tiksliau už-uoat spausdinus žodžių suktą makaly-nę, paimti ir idėti tokio pat didumo nuotrauką iš gegužės 1 d. 1960 m. parado... Ką gi, - lengvai ir aiškiai klausimas būtų išspręstas.

VERTA PAMATYTI. Liepos 17d. per televiziją buvo rodoma filma

"The Beast of Budapest". Dokumenti-nė filma iš 1956 metų vengrų sukilimo. Joje parodomas visas komu-nistinis brutalumas, bet kartu paro-doma ir tai, kad kada tautoje buvo liejamas kraujas siekiant laisvės, atsirado iš tos pačios didvyriškos

Negeistini reiškiniai mūsų literatūroje

Ne vien įstatymai, bet ir literatū-rinio gyvenimo moralės dėsniai sau-go autoriaus, kartu ir vertėjo, teisė. Šiomis dienomis mes turėjome pro-gos pergvynti nemalonų šios rūšies nesuipratimą, kada vertėjo teisės buvo aiškiau siai pažeistos.

Štai, talpiname MILTON STARK viešą pareiškimą:

"Šiuo pareiškimu noriu konstatuo-ti ir paryškinti kai kuriuos faktus, liečiančius Manyland Books leidyk-los išleistą Jurgio Gliaudos knygą "Namai ant smėlio", kiek tai liečia jos vertimą į anglų kalbą. Nors kny-gos įžanginiame puslapyje pažymi-ma, kad vertimas buvo padarytas dviejų vertėjų-Raphael Sealey ir Milton Stark, bet čia turiu viešai pa-reikšti, kad apie antrojo vertėjo at-siradimą nieko nežinojau, nežinau jo nei visuomeniškai, nei profesiniai. Faktas, kad Sealey vardas yra su-rištą su manuoju, kaip co-vertėjas, man buvo visiškai netikėtumas, ka-dangi aš vienas verčiau ir labai giau minimos knygos vertimą.

Patikrinus Lietuviškoj Enciklope-dijoj žinias apie Sealey, pasirodė, kad jis yra anglas, vedęs lietuvaitę, ir neturėjo jokio supratimo apie lie-tuvių kalbą iki 1955 metų. Toks ma-no vardo sauvališkas sujungimas su antruoju vertėju neatitinka faktams.

Idomiausia, kad parengiant knygą spaudai, nei autorius, nei leidėjas, nei, pagaliau, co-vertėjas nesiteikė painformuoti mane apie naujo vardo atsiradimą ar jų planus.

Visiškai panašus nesiskaitymas su vertėjo teisėmis įvyko ir leidžia-nt knygą Lithuanian Quartet su A. Barono apysaka "Dead End Street", kuri irgi buvo pažymėta, kad verti-mą padarė Milton Stark ir Clark Mills. Tatai irgi yra fikcija ir ne-garbingas pasisavinimas kito darbų.

Esu priverstas šį literatūrinės etikos klausimą, kiek tai liečia kny-gų leidyklą Manyland Books ir jos bendradarbius, išskelti i viešumą lie-tuviškoj spaudoj.

MILTON STARK. "

tautos išgamų ir parsidavėlių rusui okupantui, kurie kovojo prieš savus brolius ir seseris!

Šią idomią filmą, progai pasitai-kius, verta pamatyti kiekvienam!

LIŪDNA... iš spaudos sužinome,

kad Prezidento spaudos sekretoriaus Pierre Salinger motina Jehanne B. Salinger 1937 metais organizavo kar-tu su komunistu Harry Bridges ir ki-tais panašiais vasaros stovyklą "vai-kų apmokymui komunizmo teorijos ir taktikos".

Ištikrųjų nuostabus nesiskaitymas su vertėju, neleistinas ir negražus. Mūsų jauna literatūra, šiandien taip gražiai ir teisingai besiveržianti i platesnius amerikoniškos literatūros

vandenį, vistik neturėtų pamiršti tų etikos dėsnų, kurie jau ilgus am-žius saisto autorių, leidėją ir vertė-ją.

Šokių šventės pranešėja, filmų artistė Rūta Kilmonytė-Lee ir dirigentas Jonas Zdanius.

Nuotrauka - V. Račkausko

sienas. Mūsų langas išeina į gatvę ir mokyklos priekinį kiemą. Stebėjimas geras ir patogus.

Pagaliau, tamsai jau gerokai gaudiant aplinką, suguža i mokyklos kiemą "paraduotojų" gurguolė. Vaikai skubiai skirstosi i namus ir po ke-lių minučių išvažiuoja ir vežimai. Matau, mokytojas dar kalba su kaž kokiais dviem vyrais (sunku veidus beižiūrėti, bet mokytoją atpažįstame iš laikysenos ir rūbų), bet netrukus ir jis atsisevikiina su jais ir pasuka mokyklos link.

Vedėja jau kuris laikas kai balado jasi po savo butuką. Girdime girgž-dant laiptus, - jis ateina!

Nestoras sienos praleidžia gan aiškiai garsus. Jis beldžiasi i vedėjos buto duris, įeina. Po kiek laiko mūsų ausis pasiekia indų žvangėjimas, - jie vakarienai, nusprendžiamie.

Ir vėl slenka nepamalonis laukimo valandos... Mes laikrodžių neturim, bet galėjo būti apie 9-oji valanda, kai išgirdome jų tarpdurys atsivei kinimo pokalbį...

Dar minutė kita ir mūsų kamba-rio durų spina rakinama...

Kambaryje tamsu, nors akin durk. Baltuoja tik langas savo tamsia pil-kuma, o mes abu sustojame prie du-rų, dengdamiesi čia pat kabančiais rūbais...

Mokytojas įeina ir pasuka tiesiai prie stalo, kur stovi lempa. Mes dar esame jo kairiajame šone ir lau kiamie šviesos uždegimo.

Sušvinta kambarys...

Ir tik dabar jis atsisuka, norėda-mas nusiimti palta, ir susitinka akis i akį su mumis ir automato vamz-džiais...

- Tylėk! - pakankamai tyliai ko-manduuoju.

Jis stovi išbalęs, kaip drobė ir jo visas kūnas virpa išgastyje... Bet jis netaria nei žodžio, tik apatinė lū-pa kaž kaip keista vapalioja, tarsi

norėdama suregzti žodį...

- Užtrauk užuolaidą lange, - įsaka-i ir reikia tatoi pakartoti antru kartu, kad jis virpančiomis rankomis už-sklestų marga drobele langą...

Jis vis dar neatsigauna iš to bai-saus išgąščio ir aš žymiai švelniau sakau:

- Dabar atsiseskime ir pasikalbė-kime.

Jis puikiai supranta su kuo turi reikalą ir jei jo sąžinė nerami, gal-voju, jam bus sunku atsigauti iš to išgąščio ir išsivaduoti iš nervinio drebulio... Mes kurį laiką sėdim nei žodžio netardami. Pagali au, jis dar ir negali kalbėti. Reikia kiek lai-ko, gal aprims.

Aš tokioje suėmimo misijoje esu jau gal penktą ar šeštą kartą. Žmo-nės, užklupti suėmimo (ypač šiais laikais!) visada išsigąsta, bet jei kuris jaučiasi nekaltu, palyginus la-bai greit atgauna nervinę lygsvarą ir su juo galima gražiai ir ramiai išsiaiškinti reikalą. Šis žmogutis nerimsta. Jo burnoje tiek daug sei-lių, kad jis tiesiog ryte ryja neberas damas vietos i tą šlapumą beįterpti žodį...

Dar turi praslinkti kelios minutės kad jis galėtų išstumti žodžius:

- Aš nieko nežinau... Ko jūs norit.

Aš jam paaiškinu, kad mano supra-timu jam nieko blogo neatstiks, jis tik turės vykti su mumis i mūsų sto-vyklą mažam pasikalbėjimui ir kai kuriems neaiškumams išsiaiškinti. Plačiau, sakau, aš jam negaliu paaiš-kinti, bet nemanau, kad kas nors rim-to jam būtų prikišama.

Jis jau laisviau aiškinasi... Esą, jis niekam nieko blogo nėra padaręs. Atlieka tik savo darbą ir daugiau ni ekur nesikiša. Tuoj paliečia ir šios dienos "paradą", pažymėdamas kad i jį niekas nenorėjo važiuoti, bet toks buvo gautas įsakymas iš moky-klų inspekcijos... reikėjo vykdyti. Nenorėdamas jo be reikalo gązdin

ti ar kelti jam kokių įtarimų, dar kartą aiškinu, kad po pasikalbėjimo stovykloje, jis, kaip ne kartą ir kiti, greičiausiai bus paleistas namo, jei ištikrųjų esą nekaltas.

Reikia pasakyti, kad partizanai dažnai naudojo šią taktiką reikalini-giems sudrausti žmonėms: jie būda vo suimami, išstardomi ir išbarami, perspėjant, kad toliau bendradarbiau-dami su okupantu ir kenkdami visuo-menei, jie gali susilaukti liūdno ga-lo.

Mes neskubame, laukdami kada mokyklos vedėja nueis gulti ir už-migs (mūsų supratimu, sena pana-turėjo po dienos nuovargio greitai kristi i miegą...)

Mes tęsiame pasikalbėjimą, bet jis nesklaidus, daugiau sia liečiaš jo "neutralumą" ir nekaltumą...

Pagaliau po poros valandų mes pakylame kelionei atgal. Mokytojas perspėjamas nebandyti jokių šposų ar bėgimo, kuris pasibaigtų tragiš-kai - jo mirtimi.

Mes stojame apleisti kambarį. Ir kada jis pamato mūsų kratos me-tu surinktą jo dokumentų ir raštų pluoštą, dabar Perkūno kemsamą po pažastimi, vėl iš naujo išbala ir re-gimai virpa...

- Aš nedaug nežinau apie tave, pau-kšteli, galvoju, bet tu laikais labai įtartinai...

Šviesą paliekame kambaryje ir plačiai pradarome duris, kad lempė šviesa kristų i laiptus ir kad galė-tume be mažiausio triukšmo apleis-ti mokyklą.

Pirmas eina Perkūnas, po jo mo-kytojas, gale aš. Atrodo, pakankamai tyliai nusileidžiame i didįjį korido-rių ir dar tyliau atidarome lauko duris...

Kelionė i stovyklą neatnešė jokių nuotykių, nebet paskutinieji du su-puse kilometro, kuriuos ji vedėmė užrištomis akimis, iki mūsų išanks-to užprašytas vežimas paėmė mus

visus kelionei i namus...

Mokytojas gyvena mūsų stovyklos bunkerįje jau antrą dieną. Apskri-ties štabo atstovai vis nesirodo, ne-turim žinių ir iš mūsų ekspedicinių jėgų žygyje.

Pagaliau ketvirtoje dienoje, būre-lis po būrelio, pradėjo grįžti iš žy-gio vyrai. Jų uždavinys įvykdytas ir burliokų kaimo "respublika", kaip ji buvo vadinama, daugiau nebedės jo-kių "duoklių" ir nebeiškos sau "mo-kesčių" iš ir taip jau alinamų viet-i-nių ūkininkų.

Jų pasakojimu, uždavinys nebuves per sunkus, nes kaimas buvo užklup-tas visai netikėtai pereitą šeštadien-į, kada galingieji komunisto nešė-jai (gražiu rusišku papročiu...) kė-lė savo laimėjimų balių... Kaimas buvo sulygintas su žeme, kartu su gy-vu ir negyvu inventoriumi. Mūsų nuostoliai buvo juokingai maži: du Labanoro vyrai buvo lengvai sužeis-ti (reikia pasakyti, kad Labanoro ko-voos būrys tuo laiku buvo bene vienas iš atktyviausių veikiančių ir savo galia siekė net tolimas Vilniaus kra-i-to vietoves).

Sekančią dieną sulaukėm ir Aps-krities štabo delegacijos, susidedan-čios iš keturių vyrų. Jų tarpe buvo kunigas K., kuris atlaikė mums mi-šias, klausė išpažinčių. Tokią šven-tę, - susilaukti kunigą stovykloje, mes retai turėjome progų... Kuni-gas mūsų stovykloje buvo tik prieš-du metus, kada dar aš nebuvau šioje stovykloje. Mums tai buvo pakili ir graži šventė.

Mokytojo tardymas ėjo prie užda-rų durų, dalyvaujant tiems trimis Aps-krities štabo pareigūnams ir mūsų stovyklos būrių vadams. Pagaliau, mus tie reikalai mažai ir tedomino, nes buvo kitų, mums didesnių naujie-nų ir darbų.

Štabo vyrai atnešė nelinksmą ži-

nią, kad Pabradsė-Švenčionėlių ra-jonuose yra telkiamos gan stiprios rusų jėgos, kurios, anot pranešėjų, turi uždavinį likviduoti šiaurės Ry-tų Lietuvoje veikiančius Laisvės Kovo-tojų ir "apvalyti" kraštą... Ką reiškė tas "apvalymas" - buvo aišku. Tai reišė naują ir didelę bangą naujų išvežimų i Sibirą.

Čia tenka pabrėžti, kad šiame ra-jone iki šiol stambii išvežimų rusai negalėjo įvykdyti. Jų jėgos buvo per menkos ir mūsų veikla per aktyvi. Jei kartas nuo karto jų nedidukės "ekspedicijos" ir nusi aubdavo kurių apylinkę, tai buvo atliekan a pasku-bomis, neplainingai. Mes visada (kar-tais ir kiti būriai) reaguodavome i rusų pasirodymus mūsų krašte jiem karšta ir nemaloniai pirtimi... Bet dabar, kaip sakė pranešėjai, jie ren-giasi suduoti smūgi dviem frontais: i mūsų kovinę jėgą ir i ramius vie-tinius gyventojus, kuriuos rusų pro-paganda jau ne nuo šiandien kaltino "banditų" palaikymu ir tikėjo, kad likvidavus ūkininkiją ar bent ją su-teroziravus, turės išnykti (nerasda-mi atmosferos) i Lietuvos Laisvės Ko-votojai. Šiuo keliu, kaip pamatysime vėliau, rusai ir pasuko. Šis kelias mums buvo labai kruvinas, nes atė-jo rimtų susidūrimų dienos. Bet apie tai pakalbėsime kiek vėliau, da-bar gi mums rūpėjo vykdyti naujus įsakymus... daryti naujus pasirengi-mus...

Mums buvo įsakyta labai skubiai sustiprinti, atnaujinti ir patobulinti stovyklos gynybos linijas. Buvo iša-kyta visus bunkerius sujungti požė-miniais tuneliais, kad galimų kovų metu būtų laisvas jėgų manevravimas ir... (tas mus kiek stebino, nes mes nedavertinome rusų jėgų!) pasi-ruošti stovyklos galimam apleidi-mui prieš ugnį... iškasant slaptą išieigos tunelį!

BUS DAUGIAU

Mes jus palaidosim

R.K.Lazdinis

Kai prieš kelis metus Nikita Chruščiovas viešėdamas Amerikoje daužė batu stalus ir rėkavo - mes jus palaidosime, tada daugelis galvojo, kad tai yra nieko daugiau, kaip tik i-tužusio burlioko kolojimas.

Tačiau dabar, praėjus vos keliems metams, matome, kad Nikitos "pranašystė" nebuvo taip jau tuščia vidurė...

Šiandien matome ne tik veiksmus, bet ir neblogus rezultatus! Kitaip tariant, Nikitos kastuvas kurio pažadėjo palaidoti Ameriką šiandien pilnu užsimojimu žarsto amerikonišką žemę, sutikdamas tik trupinėlius kietesnės uolos... Gi tie, kurie bando šiek tiek pasipriešinti Nikitos kastuviui, mūsų pačių vyriausybės yra traukiami teismo atsakomybėn (Atsiminkime tik gubernatorių Barnett, gu-

bernatorių Walles, jau neskaitant to, kad toji maišatis su "kastuvais" jau Amerikai kainavo 6 gyvybes ir tai tik per vieną demonstraciją!).

Nėra jokios abejonės, kad negrų pradėtoji revoliucija yra kurstoma ir palaikoma komunistinio elemento. Nikita čia šauna dviem frontais: vi-
daus, - štai žiūrėkite, negrai, tik komunistas jums gali padėti, ir kitu - tarptautiniu, kur ryšium sutais nevyksiai tvarkomais susirėmimais, pagaminama labai gera propagandinė antiamerikinė medžiaga... Rusijos propagandinis aparatas tatau labai vykusiai perduoda Afrikos ir kitoms tautoms... Rezultatus jau jauntame.

Yra naivių žmonių, kurie mums sako, kad tegul tik darbdaviai priima negrus į darbą, tegul tik tos vietovės kurios jų neįsileisdavo įsileidžia, tegul namų savininkai išnuomoja baltųjų kvartaluose jiems butus, ir viskas bus vėl gerai...

Atrodo, kad ne. Negrų demonstracijos prasidėjo ramiai, su nuosaikiais reikalavimais. Viskas buvo pasyvu ir nekalta, o šiandien ne tik akmenys

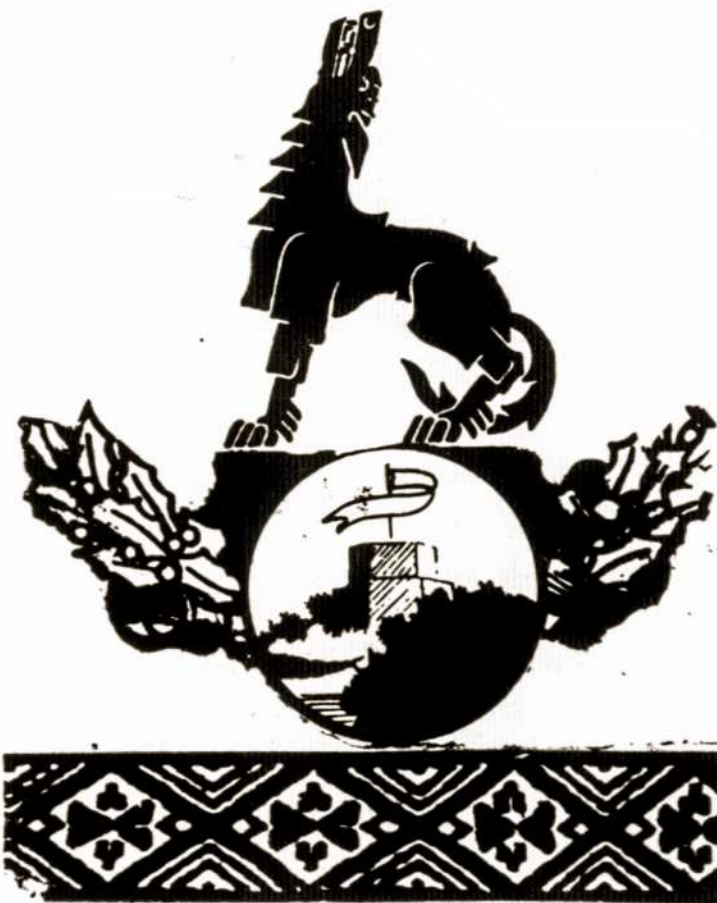
ir plytos eina į darbą, bet ir šaunamieji ginklai nepaliekami namuose.

Kaip jūs manote, per šitokią jėgą ir brutalumą pasiekę negrai teisių "kartu gyventi" ir kartu dirbti, susilauks baltųjų nuosirdaus sutikimo? Ne! Visa šioji avantiūra absoliučiai ne tuo keliu pradėta ir ne tais metodais vedama. Didžioji baltųjų masė dar nesigauoda kas vyksta aplink, ką nori padaryti vos 10% tesudarą negrai. Bet taip ilgai negalės būti. Mestas negrų įžulumas bus atsakytas įžulumu, na, ir koks bus tada rezultatas?

Šetonas Kremliaus pragare trins iš džiaugsmo sau rankas...

Amerikos vyriausybė, atrodo, nesigauoda padėtyje... Ji nesigauoda nei Kubos byloje, nesigauoda Laoso tragedijoje, nesigauoda ir čia...

Antra baissi apgaulė vyksta šiandien Maskvoje... kur Amerikos vyriausybės atstovai (kaip ir pati vyriausybė) sužavėti keliais Nikitos gražiais žodžiais ir čia pat gražiai surežisuo

PAVOJINGOS DERYBOS

Tąsa iš 2 pusl.

rys. Tai yra pernely aišku! Ji žino, kad nuolaidomis nieko nelaimėsi, o be laimėjimo, iš slaptų derybų su Vakarais, kaip ikišiolinė praktika rėdė, ji neįpratusi išėiti. Maskva aiškiai mato, kad Vakarai to susitarimo labai trokšta, aišku, yra gera proga už tatau pareikalauti geros kainos... Pats atominių ginklų bandymų uždraudimas Maskvai nėra esminis reikalas. Jai svarbu ką nors kitą už tatau gauti... Pavyzdžiui, -kiekvieną sutartį Maskvai bus labai lengva nutraukti, o jei kartais taip koks teritorijos gabalas atsidurtų jos nasruose, - jo jau nebeiškrapštysi. O tai yra laimėjimas. O tų kąsių yra ir gan riebių tiek Azijoje, tiek Afrikoje... o pagaliau ir Amerikos pašonėje - pietų Amerikoje. Kas žino...

Mes visdėlto esame tos nuomonės kad jei ir bus pasiektas koks nors susitarimas Maskvoje, tai jis viešai nebus skelbiamas (išskyrus "fasadą" atominių bandymų uždraudimą), nes jis bus pasiektas neskelbiamų įsipareigojimų kaina... Todėl ši kartą ne susitarimo, o susitarimo reikia labiau bijoti ir visokių slaptų protokolų. Reikia atsiminti, kad per virš 20 metų Vakarai dar nėra laimėję nei vienu derybų su Maskva. O tatau jau daug ką pasako... Tik atsiminkime šiandien gėdą nešančius susitarimus Jaltaje, Teherane, Potsdame...

Šiaip ar taip, bet reikia pripažinti liūdną faktą, kad iniciatyva šaltajame kare ir užsienio politikoje dar tebėra Maskvos rankose. Vakarai tebėra gnyminosi pozicijoje, o paprasčiausia strategija nustato, kad vien gyni mus kovų nelaimėsi, reikia pereiti į ofensyvą. Bet kaip pereiti į ofensyvą kada tiek daug gerų patarėjų ir taip saldžiai skamba koegzistencijos daina...

tos "nesutarimo" tarp Kinijos ir Maskvos komedijos šešėlyje... aišku, bus nuolaidesni Maskvos reikalavimams, kurių jie (tik joki būdu ne Vakariečiai!) turi šimtus. Pagaliau, jei ir pasirašys dar vieną popieriaus gabalą su Kremliumi, ar atsimena amerikiečiai kiek tokių "sutarčių" jau guli šiukšlių dėžėse?

Ne... durnių ir bažnyčioje muša, sako mūsų patarlė, taip muša komunistas Vakarų pasauli, net savoje jų pačių pasistatytoje galingoje "bažnyčioje"...

Nikita nebereikia ir aiškinti Vakarų diplomatomams... Štai, žiūrėkite... Kiniečiai jus nori dabar jau palaidoti ir sunaikinti... o aš toks geras, net susipykau su jais... Matot! Pasidarykime draugais, o sunaikinimui jūsų aš rasiu priemonių...

Šiandien susidaro tokia padėtis, kuri labai gerai primena amuos senus senus laikus, kada dar burliokai rogėmis keliaudavo Sibiro taigomis. Ir štai, vienas pirklys apsisotėja nakyne pas Sibiro ūkininką. Jo būta gan prašmatnaus, nes jis lobo iš pravažiuojančių, juos papiaudamas ir pasiimdamas jų pinigų...

Girdi naktį pirklys, kad kažkas ateina į jo guolį šiene... Pašoka. Ir girdi ramų burliokėlio balsą:

- Niebajise, maja ruka očen lofkaja... (Nebijok, mano ranka labai lengva)...

Kas gali žinoti, gal to burlioko ranka ir buvo labai "lengva", bet pirk-

lys dar neturėjo noro mirti... Apal-gynė pistoletu...

Gal kartais ir naujųjų laikų rusiško burlioko (batu jis moka daužytis ir viešose vietose!) ranka yra "lengva", bet jei Vakarai nenori dar mirti, jau laikas, pats laikas, išsitraukti apsigynimui "puštalėtą"...

EXCELLENT

OPPORTUNITIES FOR

Design Engineers

H. V. and A. C.

Graduates with minimum 3-5 years diversified experience in commercial and industrial heating, ventilation and air conditioning design. Experience with consulting firm desirable.

Bulk Material Handling

Engineers - Draftsmen

Engineers and draftsmen for design, layout and estimating of bulk material handling systems and equipment. Specializing in belt, chain and screw conveyors, feeders, bins, and allied equipment for paper and cement mills, foundries, coal industry, grain storage facilities, and other industries.

Complete medical and life insurance programs and retirement plan. Salary open. Submit complete resume and salary requirements in confidence.

PERSONNEL OFFICE

The RUST

Engineering Company
2316 - 4th Ave.

BIRMINGHAM, ALABAMA

REAL ESTATE

BY OWNER-OP. HOUSE SUN. 12-5
3409 West 54 Street. 5 Rms. 2 bed-
rm. brk. tile bath and kit. Full bsmt
Forced air oil ht. 436-3599

Housekeeping MAIDS

Age 25 to 40

Experienced Preferred
Good Salary
150 Beds

Chicago
Osteopathic Hospital
5200 SO. ELLIS
DO 3-6800. EXT. 429
L BENSON

CHEMISTS and ENGINEERS

Your future in PLASTICS... is with

PLASTICS DIVISION

ALLIED CHEMICAL CORPORATION'S PLASTICS DIVISION

offers excellent opportunities in meeting the challenge of today's needs in the Plastics industry. Engineers and Chemists with 2-10 years experience in molding and extrusion technology; thermosetting molding compounds; polymer synthesis; and/or physical and mechanical characterization of polymers... can find a rewarding future in the

PLASTICS DIVISION

Modern research facilities, located in suburban Morristown, New Jersey, afford unique opportunities for professional and personal development.

To arrange convenient interview, send resume in confidence to Supervisor of Technical Personnel

Plastic Division

ALLIED CHEMICAL CORP.

P. O. Box 70
Morristown, New Jersey

REAL ESTATE

CLARENDON HILLS- BY OWNER
329 - 68 Place

3 Bedrm. brick ranch house. Fully finished bsn.t. 6 1/2 yrs. old. Breezeway, Lge. 2 car gar. 1/2 acre. Many extras. Good transp. Bargain.
FAculty 3-9091

SIUNTINIAI | LIETUVĄ IR KITUS KRASTUS
LICENCIUOTA LIETUVIŲ FIRMA

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

3212 So. Halsted St. Chicago 8, Ill. CA 5-1864

MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE

2439 West 69 St. WA 5-2737

E. ŽUKAUSKAS

Didelis pasirinkimas medžiagų kostiur. an s, suknelės, skarelė, odos ir kitų prekių!
Išitikin kite!

LUDVIKO

MAISTO KRAUTUVĖ

828 West 31 St:

ŠVIETIAUSIAS MAISTAS - PIENAS,
MĖSA IR VISA KITA, KAS REIKALIN
GA ŠEIMININKEI! MANDAGUS PATAR-
NAVIMAS LIETUVIŠKOJE PREKYBOJE.

Tel-326-1140

KRAUTUVĖ ATIDARYTA NUO 7 iki 7
ir Sekmadieniais nuo 9 iki 2.

STABDŽIŲ TAISYMAS BRAKES RELINED

Nuo '50 iki '58 metų mašinoms kainuoja:

CHEV., FORD, PLYM.	\$14.95
DODGE, PONTIAC, OLDS., STUD., RAMBLER, BUICK	\$15.95
MERCURY, THUNDERB., HUDSON	\$16.95
CHRYSL., De SOTO, PACKARD	\$18.95
LINCOLN, ROADMASTER, CADILLAC	\$19.95

Žemos kainos ir čia neišvardintoms mašinoms. Piliuas hidraulines stabdžių sistemas taisymas (cilindriai, vamzdžiai, oro šalinimas ir kt.). Taip pat tepimas, alyvos keitimas, smulkūs mechaniški pataisymai, lyginimas ir dažymas.

Nauja dirbtuvė su moderniaisiais įrengimais.

Naudokitės mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir sąžiningu darbu.

ČESAS AUTO REBUILDERS

2423 West 59th Street Chicago 29, Illinois
GRovehill 6-7777

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

Iš Lietuvos Bendruomenės veiklos

LB Tarybos suvažiavimas (įvykęs liepos 6-7 dienomis Čikagoje), kuriam dalyvavo LB JAV Centro Valdyba, Bostono, New Jersey, Clevelando, Chicago ir Los Angeles Apygardų atstovai ir jų pirmininkai, 38 nariai ir kviestiniai svečiai, viso apie 60 asmenų.

Darbotvarkėje buvo paliesta labai daug klausimų ir daugelis iš jų, dėl laiko stokos, nesusilaukė šio ar tokio sprendimo. Itin ilgas ir karštas nuomonių pasikeitimas iššaukė Bendruomenės noras įsijungti į politinį darbą. Klausimas, dėja, liko atidėtas iki Bendruomenės Seimo Kanadoje. Tarp kitų įdomesnių visuomenės klausimų, buvo keltas Lietuvos Kultūros Namų Chicagoje įsigijimo reikalingumas, reikalas rasti artimesnį kontaktą su senosios kartos lietuvių organizacijomis ir, jei galima, jas prijungti prie Bendruomenės veiklos, stiprinti propagandinę akciją apie Bendruomenę, įvesti Lietuvos Bendruomenės mėnesį, jaunimo klausimai, šeimų, premijų, stipendijų ir kiti.

Tarybos suvažiavimą atidarė ir jį sveikino Apygardos pirm. P. Vėbra. Prezidiumas buvo sudarytas iš S. Barzduko, A. Mikulskio ir A. Nasvyčio. Sekretoriavo-V. Kamantas.

Suvažiavimą žodžiu sveikino ministras J. Kajeckas, tarp kitoko pareiškdamas, kad "... pavergtųjų mūsų brolių lūpos yra užčiauptos, tad mūsų pareiga už juos pasauliui kalbėti". Sveikinusiųjų eilė buvo nemaža, paminėti - Grudziński, Šimutis kun. Jankus, Skipitis, Dr. Vileišis.

Sekė Tarybos pirmininko S. Barzduko pranešimas. Jis buvo trumpas. Po jo kalbėjo Šlepetyš, Garbės teismo pirmininkas, apžymėdamas, kad turėjęs vos trejetą bylų ir pageidavo, kad jų daugiau nebūtų...

Išsamų ir įdomų pranešimą padarė JAV CV pirmininkas J. JASAITIS, iš kurio paaiškėjo, kad CV išlaiko PL Archyvą, globoja prof. Pakšto biblioteką, rūpinasi jau III-osios būsimos Dainų Šventės parengimu, susirūpinta studijuojančiam jaunimui stipendijų klausimais ir skatinimui mūsų kultūrinio gyvenimo numatyta netolimoje ateityje skelbti konkursas vaikų teatro scenai veikalo parašymui. Tarp visos eilės kitų dar-

bų, numatyta šiais metais rudenįop sušaukti mokytojų suvažiavimą bei Bendruomenės darbuotojų ir visų organizacijų bendrą suvažiavimą, tikslu paieškoti daugiau būdų ir kelių Bendruomenės veiklai pagyvinti. Baigdamas pirmininkas J. Jasaitis pažymėjo, kad "CV į savo darbų eigą stengiasi įtraukti visus, be jokios išimties ar skirtumo, jei jis tinka ir sutinka dirbti bendruomeninį darbą. CV savyje jokių partinių nuotaičių neturėjo ir jų neturės ateityje".

Iš CV Iždininko Z. Dailidkos pranešimo paaiškėja, kad turėta viso \$ 22,048 pajamų, išlaidų padaryta \$ 16,055.

KULTŪROS FONDO IR ŠVIETIMO TARYBOS REIKALAI

KF pirm. kun. Šantaras pranešė: Gimtosios Kalbos išleista 1.000 egz. Išleisti du Aleksandryno tomai, ruošiamas trečias. Fondo sandeliuose guli dar neparduotų leidinių už \$25.000 ir pas platintojus - \$3.000. Suvažiavimo dalyviai išskėlė labai įdomią mintį, - kad KF taptų pats knygų leidykla! Mintis giliai svarstyti - na ir jai negana pritariamųjų katučių, reikia rimto apsvaistymo.

ŠT pirm. J. Ignatonis pasidžiaugė lituanistinių mokyklų skaičiaus didėjimu, juo labiau, kad kartu didėja ir mokinių skaičius. Amerikoje dabar veikia 42 mokyklos, dirba 160 mokytojų, mokosi 1.000 mokinių.

DĖL GARBĖS - BŪTŲ GERAI, BET NAUDA BŪTŲ MENKA...

Bene karščiausiai buvo svarstomas Bendruomenės įsijungimo į politinį darbą klausimas. Nuomonių buvo įvairių, klausimas ilgai svarstytas, bet... atidėtas.

Dr. B. Matulionis pirmasis stojo ginti LB nuo noro jai primesti politinį veidą ir uždavinius. Jo pasisakymas buvo logiškas, pagrįstas ir, reikia pasakyti, įtikinantis. Tarp kit ko kalbėtojas pasakė: "Nejunkime kultūrinės veiklos su politiniais uždaviniais. Lietuvių Bendruomenę įvilkus į politinį reikalą, kaip mat kils tarpusavyje nesibaigiamieji ginčai, kils nesantaika ir išves mus į skaldomąjį kelią. Bendruomenė taps nepajėgi atlikti savosios paskirties, nustos savo autoriteto ir galios, turimos šiandien, apjungti mus visus

be politinių ir religinių skirtumų į bendrą kultūrinį darbą. Yra šiandien pasiskirstymas veiklos sritimis, - laikykimės to pasiskirstymo, jei norime išvengti neigiamybės." (Kaip žinome, tautininkai ir frontininkai, nesutikdami su VLIKO statusu ir norėdami jį silpninti, bando Bendruomenę įvelti į politinį darbą) Štai, vienas iš jų atstovų - Nemickas, aiškiai pasisakė už Bendruomenės supolitintimą, įrodinėdamas, kad Bendruomenė turi teisę ir galią imtis politinių uždavinių vykdymo. (Kad turi galią ir teisę, mes nesiginčijame, - turi, bet p. Nemickui reikėtų pasvarstyti ne galios klausimą, bet išmintingumą. Kas liks iš Bendruomenės, kai ji bus įvelta į politinių varžybų sferą? Red.)

Labai teisingai replikavo į Nemicko nelogišką mintį žinomas Bendruomenės veikėjas Dr. Vileišis: "Kai bendruomenininkai užsiims politika, kas tada dirbs kultūrinį darbą?" Jo mintį palaikė ir T. Blinstrubas.

Iš kitų keltų minčių šiuo klausimu buvo tokia įdomi mintis: jei Bendruomenė, šiandien atstovaudama vos 15% visos lietuviškos išeivijos ims kalbėti jos visos vardu, koks bus rezultatas? Atsakymas - anarchija.

Suvažiavimui pasibaigus kai kurie dalyviai apgalvėdavo, kad šis klausimas nebuvo išspręstas, o paliktas PLB Seimui pasisakyti.

Vienas iš pokalbio dalyvių išsitarė "Tai tautininkų ir frontininkų gudrus politinis manevras... Jie nepritapdina dėl savų ambicijų VLIKE, nori šiuo grūdriu triuku nušauti du žiukius - sunaikinti VLIKą ir įvelti L Bendruomenę į labai kontroversinę padėtį. Jei visi kiti laiku nesuigriebs, žinoma, jie šį klausimą gali sau teigiamai pravesti LB Seime. Bet tai būtų ne kas kita, kaip paprasčiausias mirties akto sudarymas pačiai Lietuvos Bendruomenei".

Linkėdami puikiesiems Bendruomenės veikėjams gražiausios sėkmės jų kilniuose darbuose, džiaugiamės jų ryžtingumu ir auka lietuviškam labui!

SPAUDOS ATSTOVĖ

Kongresmanas Diggs pareiškė: "Pilnai pritariu rezoliucijų reikalui". Nuotraukoje, kongresmanas C. C. Diggs ir. (D-Mich) aplankomas lietuvių (iš kairės) Nijolė M. Žilytė, C. C. Diggs ir J. Jurkus, LB Rochesterio apyl. pirmininkas. Nuotrauka - J. Stankaus

"LD" redaktorius B. Brazdžionis, "ŽALGIURIO MŪŠIO" knygos autorius Kons. Dr. J. J. Bielskis ir leidėjas A. Skirius šios knygos visuomenei pristatymo proga. Nuotrauka - L. Kančausko

Tautinių Šokių Šventės atidaryme - Vėliavos Himnų rimtyje...

Nuotrauka - V. A. Račkausko

PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

PARAMA- 2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332
Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS 5th \$4.98	COCTAILS MANHATTAN OR
GERMAN BRENDRY 5th \$3.98	MARTINI kvorta \$2.98
CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98	ZELLER SCHWARZ KATZ..... \$1, 29
VODKA pilna kvorta \$3.59	(vokiškas vynas)
KRON BRANNVIN	NAPOLEON FRENCH BRENDRY..... \$3, 35
AQUAVIT (švediška) 5th \$3.98	BORDEAUX pranc. vynas 5th \$0.98

TINKAMI RŪBAI DUODA GERĄ SAVIJAUTĄ

DĖMESIO!
Pas mus Jūs rasite vyrui pasaulį! - Mes galime Jus aprenkti nuo galvos iki kojų. Puikiausias pasirinkimas geriausių geriausių gaminių BOTANY"500" kosciumai ir paltai. Manhattan marškiniai, LEE ir DISNEY skrybelės. Krautuvė atidaryta kasdien ir sekmdieniais nuo 10 iki 4 v.

H. SEIGAN
VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ.

4630-32 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill. Telef: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniai išimokėjimui be nuosimčių!

Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

Gardžiausia duona - būkūtės - sausainiai - tortai

BRUNO KEPYKLOJE KEPA LIETUVISKĄ DUONĄ

BRUNO KEPYKLA

Kas Valgo Bruno Duoną Visad Žydi Kaip Aguona!

Sav. BRUNO MACIANSKIS
3339 So. Lituanica Ave
Tel- CL 4-6376

Laisvoji Lietuva

911 West 32 St.
CHICAGO 8, ILL

Telef: FR 6-5416

Kas ir kur?

Laisvosios Lietuvos Administracija pabaigė siuntinėjimą VYTIES ženklukų visiems laikraščiu aukoju siems ar jame bendradarbiausiuems Bičiuliams. Jei kartais būtų įvykusi klaida ir kas nebūtų gavęs mūsų šios kuklios dovanėlės, - malonėkite painformuoti Administraciją ir klaidą atitaisyti.

Laisvoji Lietuva jau keliolika metų yra siuntinėjama veltui visiems Lietuvos laisvės kovų Savanoriams-Kūrėjams, kaip mūsų kuklios pagarbos pareiškimas kovojusiems už Lietuvą Vyrams.

Su kai kuriais redakcija nėra turė

ALGIS JUODIKIS

gyv. 6219 So Mocart St. Chicagoje, tik prieš dvejus metus baigęs Illinois universitetą bakalauro laipsniu ir vienus metus praktiškai padirbėjęs savo specialybėje, nutarė studijas pagilinti ir įstoja į gan aukštai mokslo požūrių pastatytą Californijos Institute of Technology, Pasadea, ir po metų intensyvaus darbo, birželio 7d. gauna elektrotechnikos inžinerijos magistro laipsnį.

Pagyvenęs metus saulėtoje Californijoje, jis nutaria jos nebekeisti ir palyginus neperdaug jau patrauklią Chicago. Chicagoje dar praleidžia savo trumpas šių metų atostogas ir vėl grįžta į Californiją, kur Newport Beach Fordo kompanijos Aeronutromic skyriuje dirbs kaip inžinierius.

Jau nam inžinieriui linkime sekmes savistovaus gyvenimo ir karjeros kelyje. J. K.

jusi jokio kontakto jau ištisa metų eilė, dabar visi gaunantieji šiuo keliu laikraštį, prašomi pranešti Administracijai apie savo norą laikraštį gauti ir toliau veltui. Neatsiliepusiems administracija bus privirsta laikraščio siuntinėjimą sustabdyti.

Laisvajai Lietuvai aukoj: M. Šimkus - \$5, A. Račkauskas - \$5, Pov. Dirksis - \$5, Dr. D. Giedraitis - \$5, B. Semaška - \$2 ir J. Valaitis - \$1. Visiems aukojusiems širdingas ačiū! LAISVOJI LIETUVA

Laisvosios Lietuvos Įgaliotas Lėdėjas V. KACINSKAS su šeima išvyko dviejų savaičių atostogoms.

Pereitą savaitę iš Anglijos - Londono į Čikagą atvyko ten žinomas visuomenininkas ŠERNIUS. Linkime jam sėkmingo išsikūrimo ir laimingo gyvenimo!

ALTO leidinio "Presenting Lithuania" (apie Lietuvos padėtį) Tarptautinėje Čikagos parodoje išplatinta virš 20.000 egzempliorių. Šiuo leidiniu ALTA gražiai pasitaravo Lietuvos propagandai. Sveikintina!

Kongresmanas Ray J. Madden (D-Indiana) inėš į Kongresą 34-tąją rezoliuciją, reikalaujančią Lietuvai ir kitoms Pabaltijo valstybėms laisvės.

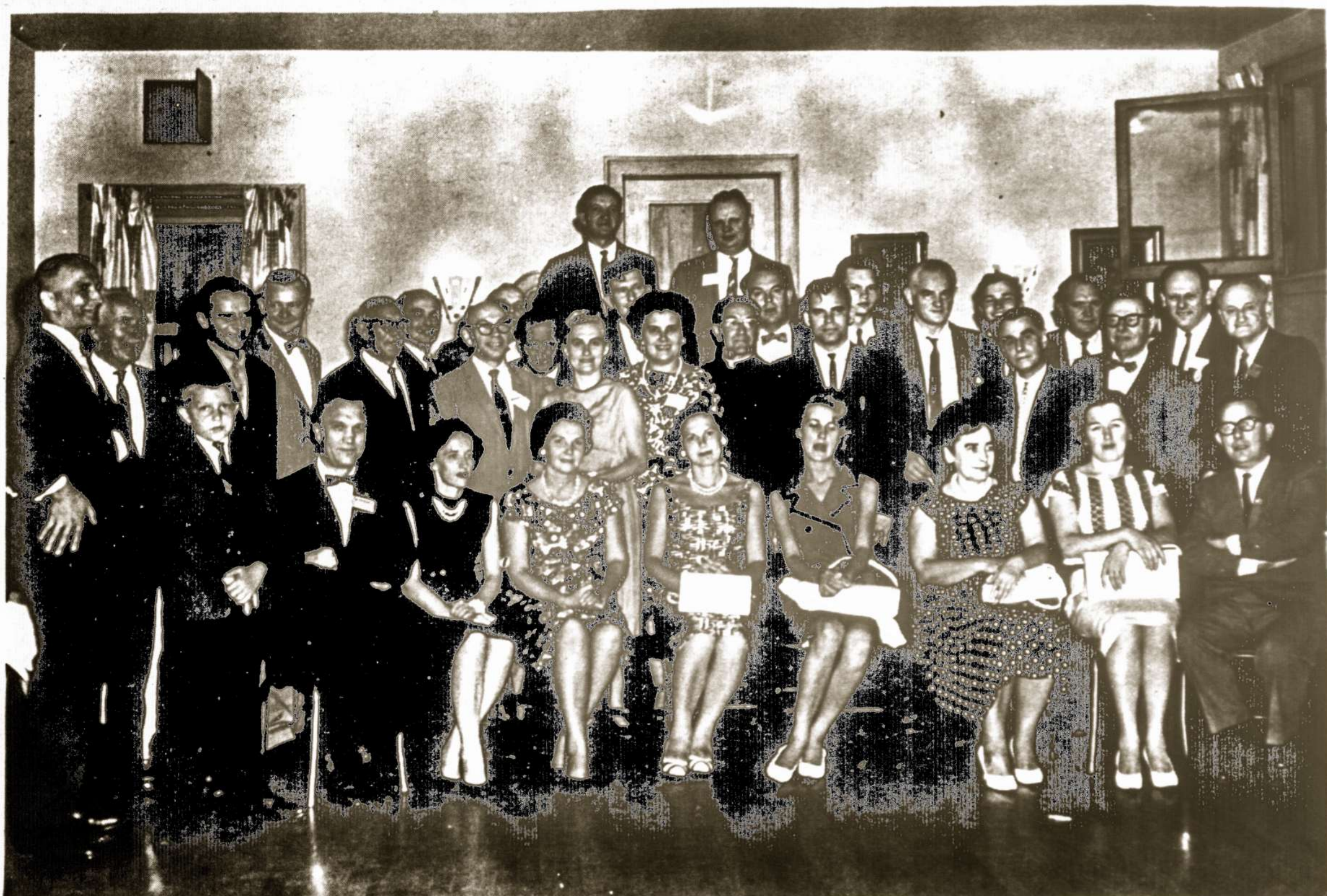
Kiekvienas geros valios lietuvis turėtų kreiptis į savo senatorius ar kongresmanus, prašydamas, kad jie inėstų panašias rezoliucijas. Norintieji gauti šiuo reikalu platesnių informacijų, prašomi kreiptis į Rezoliucijoms Remti Komitetą, kuris mie lai patars, šiuo adresu: P. O. Box 77048, LOS ANGELES, Calif. 90007

RUGSĖJO 1 dieną (sekmadienį) LAISVOJI LIETUVA rengia gegužinę Spaičio daržę, Willaw Springs, plačiau pranešime sekančiame numeryje.

IŠ PASAULIO LIETUVIŲ SEIMO RUOŠOS

Seimo paskaitų eilė papildoma dar viena paskaita, kurią skaitys V. Vaitėkūnas apie padėtį okupuotoje Lietuvoje.

* Atsisakoma nuo numatytojo atstovų ir svečių susipažinimo pobuvio ketvirtadienio vakarą. Tai daroma

Tautinių Šokių Šventės Informacinė Komisija suruošė laikraštinkams padėkos pobuvį, kuriame dalyvavo: (iš kairės, sėdi) T. Š. S. Informacinės Komisijos koordinatorių inž. J. GRABAUSKAS, Butėnienė. Grabauskienė, Nakiėnė, Jasukonienė, Kaulėnienė, Kasniūnienė ir Šventės Org. Kom. vadovas inž. Br. NAINYS. (Stovi, iš kairės) Bubelis, Bachūnas, jaunas Kasniūnas, Petrutis, Kasniūnas, Juškėnas, Jurkus, Valiukėnas, Drunga, Valentinė, Jurkuvienė, Račkauskienė, Butėnas, Tėvas Vaišnys, J. Zdanis, Jasiukonis, Kaulėnas, Matulionis, Dainys, Antanaitis, Augustas, Palukaitis ir Vaidėlys. Trečioje eilėje - Nakas ir Janulaitis. Foto - V. A. Račkauskas

turint galvoje, kad ne visi atstovai bus suvažiavę tuo laiku ir kad po kelionių bus išvargę.

* Visi Seimo posėdžiai bus vieši.
* Kanados Paštų Valdyba patenkino PLB Valdybos prašymą seimo proga perštampuoti iš Toronto išėinančius laiškus šiuo tekstu: "Lithuanian World Congress, August 30-September 1st."

Spaudos parodą intensyviai ruošia Aug. Kuolas, užmezgęs ryšius su J. A. V. Paroda vyks Seimo dienomis Prisiškėlimo Parapijos Toronte Muzikos studijoje.

Rengiami Seimo ženklukai, kurie bus dviejų rūšių - maži metaliniai ir popieriniai, pritvirtinami prie automobilių.

LAS Dr. Vidūno skyrius išsirikino naują valdybą, su kuria plačiau susipažinti nsime sekančiame numeryje.

IŠ DIDELIO RAŠTO, IŠEINAME IŠ KRAŠTO

Tąsa iš 3 pusl.

die, vardan savų mažų ambicijų stato klišius vieningam laisvinimo darbui, - tarnauja ne Lietuvai, bet Kramliui! Mūsų nesuipratimai yra per maži, kad jų nenugalėtų Tėvynės Meilė, o jei nenugali... kažkas yra labai blogo numyse.

Priešo rankos veikimą mes junta me visur. Pagaliau, jo ir uždavinys nms ardyti. Jis kaiteluoja savo taktiką, čia naudodamas brutalių puolimą, kaltindamas mus banditizmu, žydų naikinimu ir kitais baisiais nusikaltimeis, čia staiga keičia savo grama fono plokštelių ir ima saldžiai čiuilbėti, tiesdamas "bendradarbiavimo" kruviną ranką... Turime jau išmūstyti iš lygsvaros žmonių, turime net spaudos nukrypūsios ir spaudžiančios tą kruviną ranką... pamiršus, kiek toji kruviną ranka yra išžudžiusi jų pačių brolių ir seserų. Turime pripažinkime tai. Mus veikia išeiškas nuovargis, nutautėjimas ir prieš gudi porpaganda. Nejaugi mes nerisime savyje jėgų laiku pakilti ir realų ir vieningą darbą? Tai būtų pats gražiausias atsakymas priešui ir pati didžiausia demonstracija mūsų tautinio susipratimo!

Aš dar kartą apeliuoju: meskime paragrafus, meskite filosofijas ir meskime savo ambicijas - priešas yra čia pat ir jis atkaklus - kovą laimi ne tas, kuris jos sukūryje ima skaityti filosofinius veikalus ar nagrinėti paragrafus, ar jie atitinka dabartinę padėtį... Kovą laimi tik tas, kas kovoja! Laimėkime kovą, o paragrafai ir filosofija ateis vėliau!

Jubiliejinė Skautų Stovykla

LAS Jubiliejinė Stovykla Camp Child prie Plymouth, Mass (pašto adresas - Lithuanian Boy Scouts Camp, Camp Child BAS. RFD #2 BUZZARDS BAY, Mass) rengiama didelė Brolijos skautų vyčių pastovyklė, kurią suvažiuos skautai vyčiai iš JAV ir Kanados.

Stovyklos metu - rugpiūčio 24-25 d. LSB skautų vyčių pastovyklėje šaukiamas visuotinis skautų vyčių sąskridis aptarti ir nustatyti LSB skautų vyčių veiklos gaires sekantiems penkiems metams. Sąskridį organizuoja ir jį praves LSB Skautų Vyčių Skyriaus vedėjas s. v. ps. Dr. A. Avizienis. Sąskridis prasidės šeštadi-

nį nuo pietų ir tęsis iki tradicinio skautų vyčių laužo. Visi skautai vyčiai, negalintieji stovyklauti Jubiliejinėje Stovykloje, kviečiami gausiai dalyvauti Sąskridyje.

J. s. Br. Juodelis
LSB Stovyklos Vadovas

Rugpiūčio 24-25 dienomis įvyks LSB vadovų sueiga, kurią praves LS B VS. Bus aptarti aktualūs Brolijos reikalai.

LSB vadovai, kurie negalės stovyklauti Jubiliejinėje Stovykloje, kviečiami atvykti šiam savaitgalii į vadovų sueigą.

Kovoje už Lietuvos laisvę

Šiuo antgalviu tilpės straipsnis Laisvojoje Lietuvoje Nr. 10(903) susilaukė aštraus puolimo iš Lietuvos okupanto. Okupanto leidžiamas laikraštis "Tiesa" Nr. 150 visu rusišku koliojimosi leksikonu puola autorių R. K. Lazdinį, Laisvają Lietuvą ir visus laisvėje gyvenančius lietuvius,

dirbančius Lietuvos laisvės reikalams. Jame iškoliojami tarp kitų ir Sidzikauskas, Karvelis ir kit.

Mus nedomina okupanto žodingumas, mus nedomina jo koliojimas "buržuaziniais nacionalistais, fašistais" ir kitais komunistiniais epiteitais, mus tik džiugina, kad

bene pirmą kartą nelaimingi pavergtos Lietuvos gyventojai taip aiškiai sužinojo, kad lietuviškoji išeiivija veikia dėl Lietuvos laisvės, kad, and "Tiesos" (koks klaičiai neteisingas vardas parinktas tam laikraščiu, - juk jis neturi nei lašo tiesos!), pilnas Vašingtonas buržuazinių fašistų,

pilna Bonna ir Paryžius, kurie veikia Lietuvos laisvinimui!

Mes galime užtikrinti lietuviškus išsigimelius okupuotoje Lietuvoje, kad mūsų laisvinimo pastangos niekad nesustos, kad tokių kaip Sidzikauskas, Karvelis, Trimakas, Nemickas, Šimutis ir šimtai kitų nenuleis kovojančių rankų iki bus išvaduota nelaiminga Lietuva iš tokių išgamų, kurie misdami rusiškais rubliais niekina teisę Lietuvai būti laisva!

Norit ar nenorit, - laisvės rytas žygiojoja ne vien Afrikos kontinentu, jis ateina ir į pavergtos rytų Europos kraštus!

Taupykit ir Skolinkit Pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje - Marquette Parke

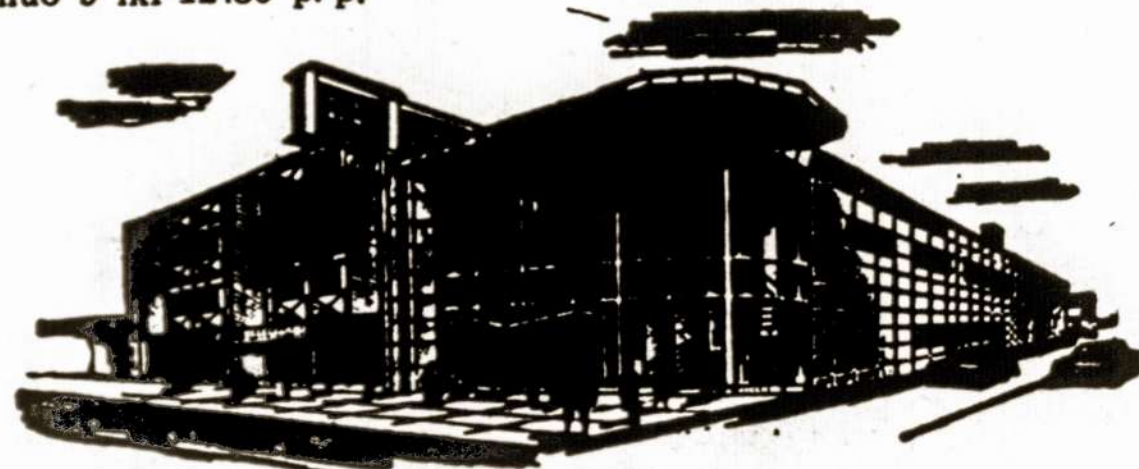
VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 popiet
Antrad. nuo 9 iki 4 popiet
Trečiad. uždaryta visą dieną
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 popiet
Penktad. nuo 9 iki 8 popiet
Šeštad. nuo 9 iki 12:30 p. p.

4 1/2% anticipated dividend on investment accounts

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje - Marquette Parko apylinkėse centre.

Current Dividend up to 4 1/4%

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Avenue.

Chicago 36, Illinois

Grovehill 6-7575

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos - asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesnei informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeiikite:

JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY

6108 S. Ashland Avenue

Chicago 36, Illinois

Telef.: WALbrook 5-5671